

T á j é k o z t a t ó

**Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
2019. évi ellátásáról**

Tartalom:

Bevezető	3. oldal
I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.....	3. oldal
II. Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások	3. oldal
III. Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások.....	4. oldal
IV. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok.....	32. oldal
V. Bűnmegelőzés Szombathely Városában.....	34. oldal
VI. Az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés.....	39. oldal

Bevezető:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - évente átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmazza a Gyvt. 96. § (6) bekezdés szerinti átfogó értékelés tartalmi követelményeit.

I.

SZOMBATHELY VÁROS NÉPESSÉGI, DEMOGRÁFIAI HELYZETE A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY TEKINTETÉBEN

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint Szombathelyen 2019. január 1. napján 78.407 személy élt, ebből 14.714 fő (18,7 %) volt a 0-18 éves. A alábbi táblázatból kitűnik, hogy 2019. évben a 0-18 éves lakosság száma minimális emelkedést mutat 2018. évhez viszonyítva. Úgyszintén a 19 év feletti lakosság szám minimális emelkedése miatt a város lakónépessége minimális emelkedést.

Életkor	2017.			2018.			2019.		
	Férfi	Nő	Összes	Férfi	Nő	Összes	Férfi	Nő	Összes
0-4	1 937	1744	3 681	1889	1794	3638	1875	1808	3683
5-9	1 778	1732	3 510	1831	1739	3570	1831	1771	3584
10-14	1 995	1732	3 727	1937	1784	3721	1890	1817	3707
15-18	1 777	1778	3 555	1857	1797	3654	1899	1823	3740
0-18 össz.	7 487	6986	14 473	7514	7114	14628	7495	7219	14714
19-től	29057	34495	63 552	28974	34382	63356	29076	34617	63693
Összesen	36544	41481	78 025	36488	41496	77984	36571	41836	78407

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal. (www.ksh.hu) Szombathely lakónépessége nemek és korcsoport szerint egyedi kérésre összeállított táblázatos állomány.

II.

SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a jogszabályban meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének és a szünidei gyermekétkezésnek, az évi két alkalommal pénzbeli támogatásnak, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére. A kedvezmény megállapításánál a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem, valamint a vagyoni helyzet a meghatározó.

Szombathelyen 2019. évben 690 fő részesült pénzbeli támogatásban, melyből 374 fő alap összegű, 6.000,- Ft-os, 316 fő emelt összegű, 6.500,- Ft-os támogatást kapott, így évi két alkalommal, összesen 8.596.000,- Ft-ot folyósítottunk a jogosultak részére.

A korábbi években a támogatást Erzsébet utalvány formájában kapták a jogosultak: 2018. évben 810 fő, 2017. évben 927 fő részesült Erzsébet utalványban, 2018-ban 10.213.500,- Ft, 2017-ben 11.694.000,- Ft összegben.

Kiegészítő pénzbeli ellátás a gyermeket családba fogadó gyám részére

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Havi összege – gyermekenként – az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 százaléka (jelenleg 6.270,- Ft.). Szombathelyen 2019. évben 6 fő (2018. és 2017. évben 7 fő,) részesült pénzbeli ellátásban 552.000,- Ft (2018. évben 883.785,- Ft, 2017. évben 644.000,- Ft) összegben.

Szünidei nyári gyermekétkeztetés

2016-ban bevezetésre került a **szünidei gyermekétkeztetés**. A Gyvt. 21/C. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 11/1993. (IV.1.) önkormányzati rendelete 13/C. §- a alapján az általános iskolában töltött utolsó tanév végéig a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek is jogosultak a szünidőben az ingyenes étkezésre.

2019. évben az évközi szünetekben, illetve a nyári szünetben összesen az önkormányzat 464 gyermek részére 7940 adag ebédet biztosított a gyermekek részére, melyre 4.725.544,- Ft átutalás történt az étkeztést biztosító és lebonyolító Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

III.

AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK

GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK

A Gyvt. a települési önkormányzat feladatává teszi a gyermekek védelmét szolgáló helyi ellátó-rendszerek kiépítését és működtetését.

Gyermekjóléti alapellátások célja: a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, a családban történő nevelésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzése.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátási feladatokat az alábbi 2 intézménye útján látja el:

- Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat
- Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény.

Család- és gyermekjóléti szolgálat

A család- és gyermekjóléti szolgálatok működési területén a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a feladat. A családsegítők munkavégzésük során személyes szociális szolgáltatás keretében szociális segítő munkát koordinálnak és végeznek.

A szakember szociális adatok gyűjtésével tájékoztatja a szülőt, a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról. Segíti az érintett családokat szükségleteik kielégítésében, problémáik megoldásában, céljaik megvalósításában. A szociális segítőmunka keretében feltárja a család működési zavarait, problémáit, feltérképezi és mozgósítja a természetes és mesterséges támaszait, az igénybe vehető erőforrásokat, szolgáltatásokat. Koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, szolgáltatásban dolgozók együttműködését, folyamatosan kapcsolatot tart velük. Az aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember a család- és gyermekjóléti központ bevonásával esetmegbeszélést, esetkonferenciát szervez. A gondozási folyamat során rendszeresen értékeli a végzett szakmai munkát, az elért eredményeket és ezek ismeretében megfogalmazza a további irányokat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez. Az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, családot veszélyeztető körülményeket, a veszélyeztetett személy, illetve család szükségleteit. Segíti a válsághelyzetben lévő várandós anyát a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, a családokat, gyermekeket az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, a gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében. Segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez, tájékoztatást ad az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről.

A gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít és a gyámhivatal felkérésére örökbefogadás esetén tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Információkkal, tanácsadással elősegíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását.

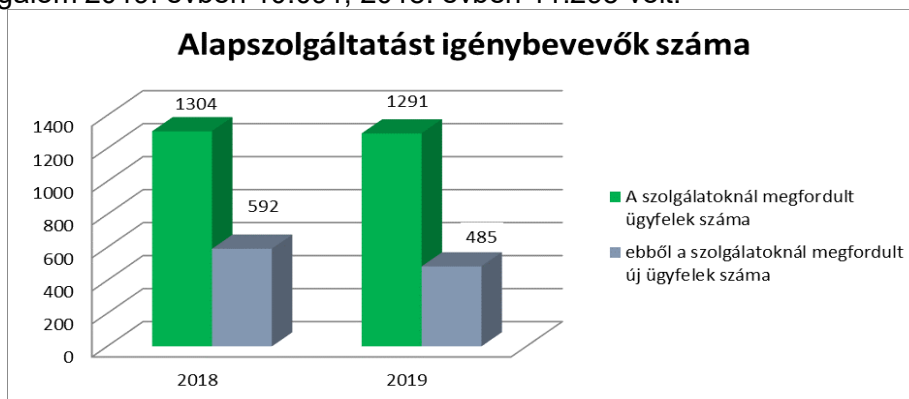
Kezdeményezi a veszélyeztetett gyermek védelembe vételét, szükség esetén ideiglenes hatályú elhelyezésre tesz javaslatot.

A szolgálat munkatársai figyelemmel kísérik a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségleteit.

Veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesznek a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

A család- és gyermekjóléti szolgálatoknál 2019-ben 1291 ügyfél (2018. év 1304 ügyfél) fordult meg, ebből 485 fő (2018. év 592 fő) volt új. Az új igénybe vevők száma a beérkezett jelzések számának csökkenése miatt 18 %-kal kevesebb volt, mint az előző évben.

A kliensforgalom 2019. évben 10.091, 2018. évben 11.295 volt.

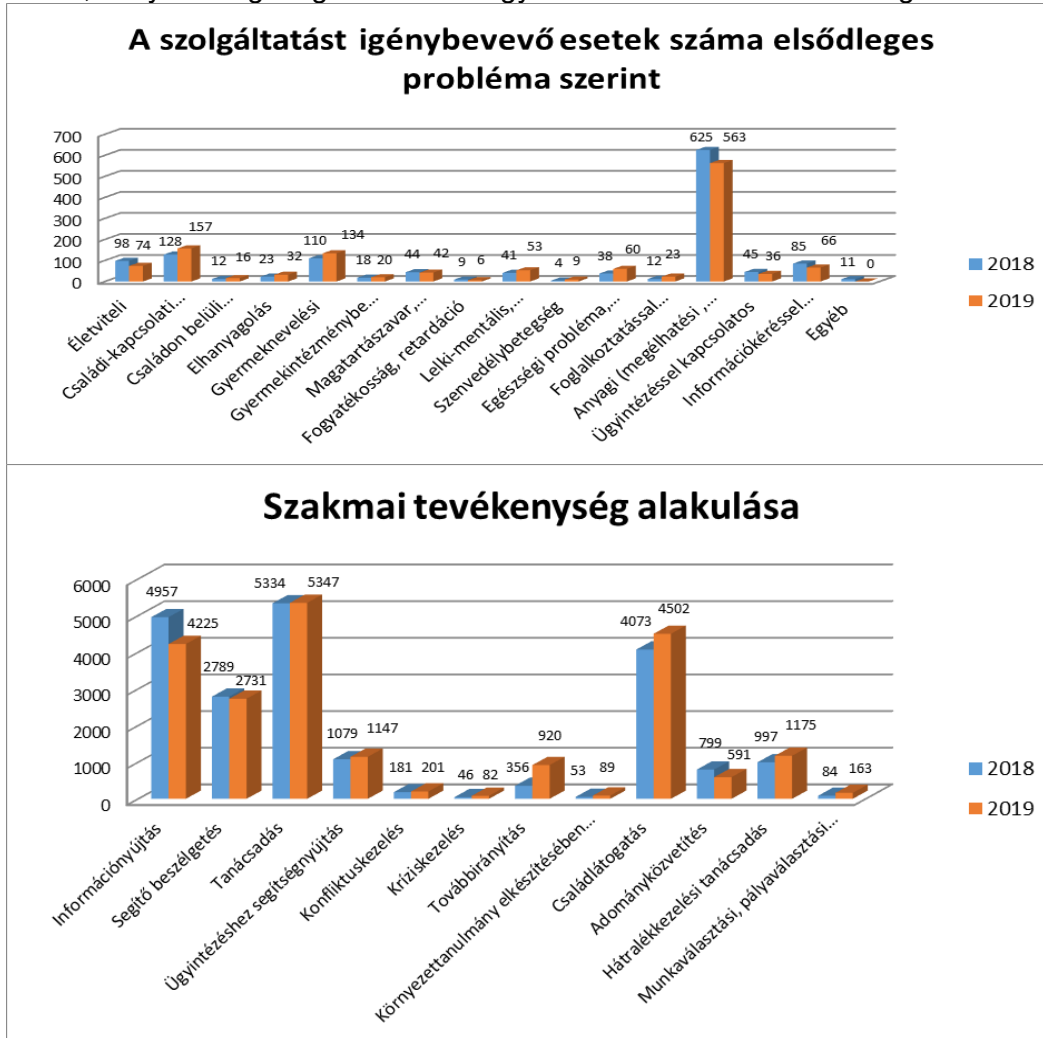

Az intézményt felkereső családok életében a legfőbb felmerülő problémák: anyagi 563 (2018-ban 625), a családi- kapcsolati konfliktus 157 (2018-ban 128), a gyermeknevelési 134

(2018-ban 110), az életviteli 74 (2018-ban 98), valamint az információkéréssel kapcsolatos 66 (2018-ban 85), az egészségügyi probléma 60 (2018-ban 38) és a lelki-mentális probléma, pszichiátriai betegség 53 (2018-ban 41) esetben voltak.

Az elsődleges problémák körében nőtt a családi - kapcsolati konfliktusok előfordulásának száma, az anyagi problémák száma jellemzően csökkent.

Az esetek döntő többségében a problémák komplexen jelentek meg az egyének, családok életében. A családsegítők a problémához igazítva egyénre szabott komplex esetkezelést biztosítottak, melyhez segítségül hívták az ügyfél természetes és mesterséges támaszait.

A szakemberek problémához igazított szakmai tevékenysége 2019-ben elsősorban tanácsadás 5347 (2018-ban 5334), családlátogatás 4502 (2018-ban 4073), információnyújtás 4225 (2018-ban 4957), segítő beszélgetés 2731 (2018-ban 2789), ügyintézésben való segítségnyújtás 1147 (2018-ban 1079), valamint hátralékkezelési tanácsadás 1175 (2018-ban 997) formájában valósult meg, illetve lehetőség nyílt jogi, pszichológiai tanácsadás, egyéni, pár- és családterápiás szolgáltatásba való közvetítésre is.

Adósságkezelési szolgáltatás

Az adósságkezelési szolgáltatás célja a lakossági közüzemi díjhátralékok csökkentése, az adósságproblémával küzdő háztartások problémáinak komplex, a szociális munka eszköztárával történő kezelése.

SZMJV Önkormányzata Közgyűlésének 8/2015. (II.27.) számú önkormányzati rendelete 2015. március 1-től a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére települési támogatás keretében nyújt segítséget.

Az adósságkezelési szolgáltatás időtartamát az előzetes, a határozattal rendelkező és az utólagos együttműködés időtartama együttesen képezi.

2019. január 1. és 2019. december 31. között összesen 35 fő rendelkezett adósságkezelési támogatás megállapítására szóló határozattal (2018. évben 55 fő).

A szolgáltatást igénybe vevők számának csökkenésének oka, hogy az adósságkezelési szolgáltatás jogosultsági feltételeinek a hátralékkal rendelkezők egy része nem tud megfelelni, elsősorban jövedelmi viszonyaik miatt.

Lakbérhátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka:

A 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendelet 23. §-ának megfelelően történt a szakmai munkavégzés a három vagy annál több havi lakbérhátralékkal rendelkezőkkel a SZOVA Zrt. jelzése alapján.

A szakemberek a lakbérhátralékkal rendelkező ügyfelekkel közösen áttekintették a család élethelyzetét, lehetőségeit, fizetési kapacitását és az igénybe vehető pénzbeli és természetbeni támogatások körét. A családsegítő az ügyféllel közösen cselekvési tervet készített a fennálló hátralék rendezésére vonatkozóan.

A szolgáltatás 2019-ben 196 főt érintett, mely a 2018-as adathoz (212 fő) képest lényeges eltérést nem mutat. A lakhatás biztosítása és megőrzése érdekében a szakemberek az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival – különösen a közüzemi szolgáltatókkal és a SZOVA Zrt-vel – szorosan együttműködtek.

TÁVHŐ-díj hátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka:

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejköltségi Szolgálat és a Szombathelyi Távhőszolgáltató Kft. között létrejött együttműködési megállapodás - folyamatos kapcsolattartási kötelezettség vállalása mellett - lehetővé tette a szociálisan rászoruló kliensek számára a felhalmozott hátralékuk törlesztését.

A család- és gyermekjóléti szolgálathoz forduló ügyfelek jelentős része anyagi problémával küzdött, ezért sok esetben nehézséget jelentett a közüzemi számlák fizetése, melynek következtében hátralékot halmoznak fel.

2019-ben 61 személy (2018.évben 73 fő) esetében nyújtott segítséget az intézmény a TÁVHŐ-díj tartozások rendezésében. Az előző évhez képest a szolgáltatást igénybe vevők száma minimálisan csökkent, ugyanis a hátralékosok közvetlenül a szolgáltatóval is köthettek részletfizetési megállapodást.

A családsegítők a szakmai munkavégzés során életvezetési és háztartásgazdálkodási tanácsadás mellett folyamatosan nyomon követték a lakhatási kiadások befizetéseit is.

Szociális szálláson élőkkel történő segítő munka

A lakáshoz jutás, a lakberek és a lakbértámogatás, az Önkormányzat által lakásvásárláshoz és építéshez nyújtott támogatások szabályai megállapításáról szóló 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendeletben került bevezetésre a szociális szállás intézménye, mely a kilakoltatással veszélyeztetett családokon kíván segíteni.

A szociális szállás az önkormányzati bérlakásban élő és alacsony jövedelmük miatt a bérlakás fenntartására nem képes, így lakhatásukban veszélyeztetett személyek részére biztosított, szociális szolgáltatásokkal összekapcsolt átmeneti lakhatási forma.

A rendelet elfogadásától 2019. december 31-ig eltelt időszakban a szociális szállások száma 181 db volt, ebből az átminősítettek száma 103 db, a felajánlottaké 78 db volt. A megkötött együttműködési megállapodások száma: 153 db, a szálláshasználati szerződések száma 149 db.

Nem írta alá az együttműködési megállapodást: 28 fő.

A 2019. december 31-i állapot szerint a szociális szállások száma: 42, ebből az átminősítettek száma 16, a felajánlásoké 26. A háztartások száma összesen: 42, ebből egyszemélyes 10, család 32.

A szociális szálláson élők esetében 2019. december 31-ig a következő kimenetek valósultak meg: kérte a bérlati jogviszony visszaállítását 51 fő, felmondás 5 fő, leadta a lakást 6 fő, szálláshasználati szerződés nem került meghosszabbításra 28 fő, Idősek Otthonába került 4 fő, elhunyt 6 fő, rendkívüli szociális krízishelyzetére tekintettel átmeneti szállás került kijelölésre 1 fő, a szálláshasználati szerződés hosszabbítására vonatkozó javaslat visszavonásra került 1 fő esetében.

Szanálás miatt 4 fő, a szállás nem megfelelő minősége miatt 1 fő számára új szociális szállás került kijelölésre.

A szolgáltatás indulása óta 2019. december 31-ig a befizetett hátralékok összege az intézmény kimutatása szerint: **16.473.777,- Ft.**

A családsegítők a rendszeres kapcsolattartás során motiválták az ügyfeleket arra, hogy a lakhatással kapcsolatos kiadásait, meglévő hátralékaikat rendezzék. Szükség esetén segítséget nyújtottak a mindennapi életvitelhez.

Krízises átmeneti lakáshasználókkal történő segítő munka:

A lakáshoz jutás, a lakbérek és a lakbértámogatás, az Önkormányzat által lakásvásárláshoz és építéshez nyújtott támogatások szabályai megállapításáról szóló 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendelet 3. §-ban került meghatározásra a rendkívüli krízishelyzet alapján kijelölt átmeneti szállás intézményrendszere.

A helyi rendelet lehetővé tette, hogy azok a személyek, akik lakhatásukat önerőből más módon nem tudták megoldani, kérelmet nyújtsanak be az illetékes iroda felé. Azon ügyfelek számára, akiknél az adott lakásra történő kijelölés megtörtént, együttműködési kötelezettség került előírásra a szociális szolgáltatóval.

2015. év eleje és 2019. december 31. között megkötött szálláshasználati szerződések száma: 246 db.

A kijelölést követően nem fogadta el a lakást: 33 fő, ebből 3 fő albérletbe költözött, 16 fő a lakóközösség miatt nem kívánt a kijelölt átmeneti szállásra költözni, 1 fő szívességi lakáshasználóként maradhatott korábbi lakóhelyén tovább, 1 fő hozzátartozójának betegsége miatt nem tudta elfoglalni a lakást, 1 fő számára 2 lakás is felajánlásra került, egyiket betegség, másikat a lakóközösség miatt nem fogadta el. 1 fő számára a felajánlott lakás messzire esett a kérelmező családjának elérhetőségétől, 3 fő számára nem felelt meg a felajánlott lakás, 2 fő egészségi probléma miatt nem fogadta el a lakást, 3 főnek a lakhatási problémái megoldódtak más módon, 1 fő az albérletében maradt.

2019. december 31-i állapot szerint krízises átmeneti szállások száma: 84 db.

Háztartások összesen: 84, ebből egyszemélyes 27, család 57.

A lakások komfort fokozat szerint: összkomfortos 52, komfortos 28, félkomfortos 1, komfort nélküli 3.

A krízises átmeneti szálláson élők esetében az indulás óta a következő kimenetek valósultak meg: bérlővé vált 121 fő, visszaadta a lakást a kezelőnek 20 fő, jogcím nélküli lakáshasználó 14 fő, kilakoltatásra került 3 fő, elhunyt 3 fő és 1 fő albérletbe költözött.

A szakmai munkavégzés során a családsegítők az ügyfelekkel közösen cselekvési tervet dolgoztak ki a lakhatási kiadások rendezésére, valamint a felmerülő egyéb problémák kezelésére vonatkozóan.

Feladatellátási megállapodás alapján biztosított szolgáltatás

Szombathely közigazgatási területén kívül további 22 településen biztosította intézményünk a család- és gyermekjóléti szolgáltatást, ahol összesen 100 fő számára történt segítségnyújtás. Az új kliensek száma 59 fő volt.

A szolgáltatásban részesülők összesen 700 alkalommal kerültek kapcsolatba az intézmény szakembereivel.

Az ellátott családok körében elsődleges problémaként a családi-kapcsolati konfliktusok (43), a gyermeknevelési problémák (17), az életviteli problémák (10), elhanyagolás (7), egészségi probléma (7), valamint az anyagi problémák (6) jelentek meg.

A legjellemzőbb szakmai tevékenységek: a tanácsadás (590), a családlátogatás (456), az információnyújtás (320), valamint a segítő beszélgetés (262). Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal rendszeres és intenzív volt a kapcsolat, az érintett szakemberekkel több esetkonzultációra is sor került.

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetésének célja, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek és mihamarabb enyhítésre, megoldásra kerüljenek. A jelzőrendszer szervezése és

működtetése alapvetően a család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatkörébe tartozik, ezen belül a települési jelzőrendszeri felelős feladata.

A tevékenység működtetése a következő fórumokon keresztül történik:

- szakmaközi megbeszélések
- esetkonzultációk, esetmegbeszélések, esetkonferenciák
- éves szakmai tanácskozás.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai számára szakmaközi megbeszélések szervezésére került sor, melyek célja a résztvevők feladatainak, jogkörének, szakmai lehetőségeinek, kompetenciájának tisztázása, illetve a jelzőrendszeri tagok együttműködésével kapcsolatos kérdések egyeztetése, megbeszélése a közös munka hatékonyságának növelése volt.

2019-es évben megtartott szakmaközi megbeszélések

Alkalmom	Résztvevő szervezetek	Résztvevők száma
2019. 01.23.	A szombathelyi járásban dolgozó pártfogó felügyelők, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	20 fő
2019.02.15.	Pártfogó felügyelők, gyámügyi ügyintézők, iskolai védőnők, az Egészségfejlesztési Iroda munkatársa, rendőrök, óvodai- és iskolai szociális segítők, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	29 fő
2019.03.29.	A szombathelyi járásban dolgozó gyámügyi ügyintézők, pártfogó felügyelők, RÉV Szolgálat, középiskolai védőnők koordinátora, kórházi szociális munkás, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	32 fő
2019. 04. 10.	Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, bölcsődék, általános iskolák, KLIK	26 fő
2019.04.12.	Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Időskorúak Gondozóháza, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, gondozási körzetek, idősek klubja	36 fő
2019.11.08.	Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, ügyészség, bíróság	24 fő
2019.11.29.	Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, általános és középiskolák	37 fő
2019.12.06.	A szombathelyi járásban dolgozó gyámügyi ügyintézők, Vas Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Gyermekotthon, általános és középiskolák, rendőrség, iskolai védőnők, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	33 fő

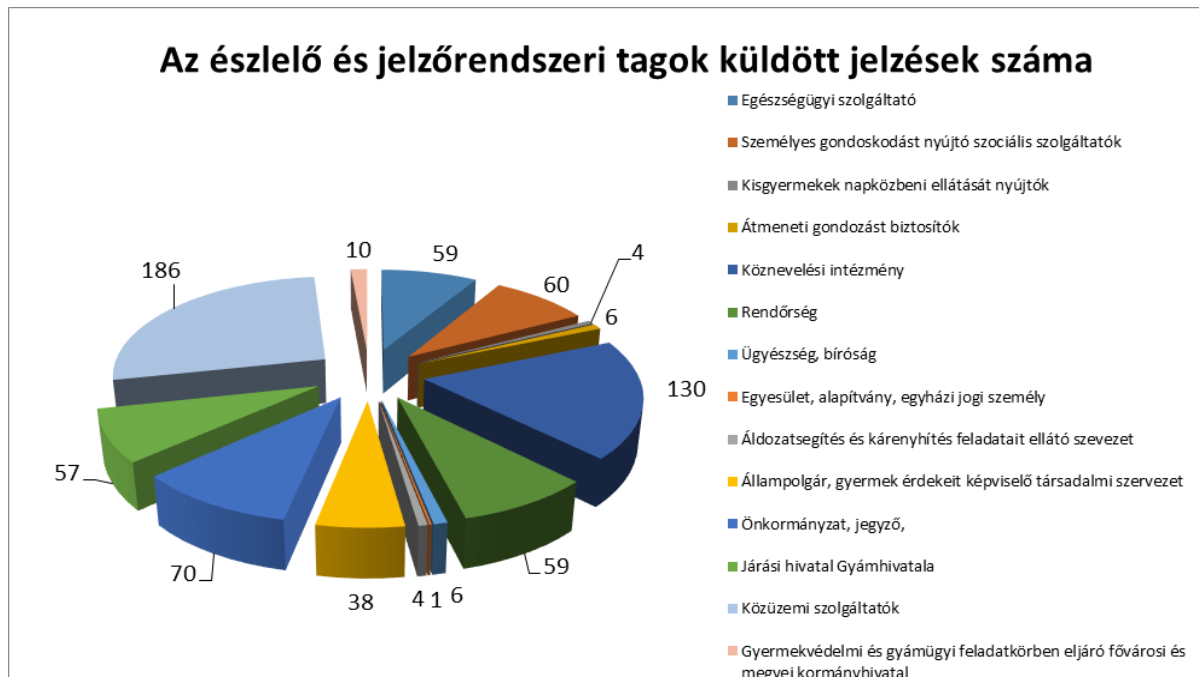
A család- és gyermekjóléti szolgálatok 2019. évben összesen 55 esetkonferenciát tartottak a család, az érintett szakemberek, valamint a család- és gyermekjóléti központ bevonásával. Az esetkonferenciák célja a közös probléma definiálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése volt.

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet 9. § (5) bekezdés alapján, hogy minden év február 28-ig éves szakmai tanácskozást szervezzen, amelyen - a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatása alapján – átfogóan áttekinti és értékeli a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer előző éves működését és szükség esetén javaslatot tesz működésük javítására.

Szombathelyen 2019. február 22-én megrendezésre került a 2018-as évre vonatkozó éves szakmai tanácskozás, melyen 64 fő vett részt.

A tanácskozás anyaga a jelzőrendszeri tagoktól visszaérkezett értékelő kérdőívek alapján került összeállításra, a jelzett problémák és javaslatok alapján készült el a jogszabály által előírt intézkedési terv, mely az alábbiakat tartalmazza:

- a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- az éves célkitűzéseket,
- a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Szentkirályi Tanoda

2019-ben a Szombathely, Szent István király u.119. szám alatt található Tanoda keretein belül, havi rendszerességgel foglalkozások szervezésére került sor, hasznos időtöltést és élményt kínálva a Szentkirályi lakóközösség gyermekes családjai számára. A célcsoportot a 3-12 éves gyermekek alkották. A programokon összesen 9 család, 19 fő érintett családtaggal vett részt.

A foglalkozások témáit az évszakok változásához, a jeles napokhoz, ünnepekhez és népszokásokhoz igazították a szervezők. Tavasszal a húsvét, illetve az anyák napja határozta meg a kreatív foglalkozások témáját, ősszel főként a természet adta termények felhasználásával alkothattak a résztvevők. A téli hónapokban jellemzően az advent, és a karácsony ünnepköre nyújtott számtalan lehetőséget az önmegvalósításra. Az elkészült tárgyakat a résztvevők hazavihették, s ahogy elmondták, még nagyobb kedvet kaptak arra, hogy a megismert kézműves technikákat otthon is gyakorolhassák.

A gyermekek szívesen rajzoltak, örömmel engedtek teret képzelő erejük, kreativitásuk, alkotásvágyuk szárnyalásának. A programok kapcsán a szülők is szívesen bekapcsolódtak gyermekeik kézműves tevékenységébe.

A jó hangulatú foglalkozások során igényes munkák, sokszínű alkotások születtek, amelyek sikerélményt adtak az alkotóknak. A szabadidő hasznos eltöltéséhez kínált kézműves programok elérték céljukat: a gyermekek a csoportfoglalkozások alkalmával meghatározó élményeket szereztek, melyek értékrendjüket és magatartásukat a későbbiekben is befolyásolják.

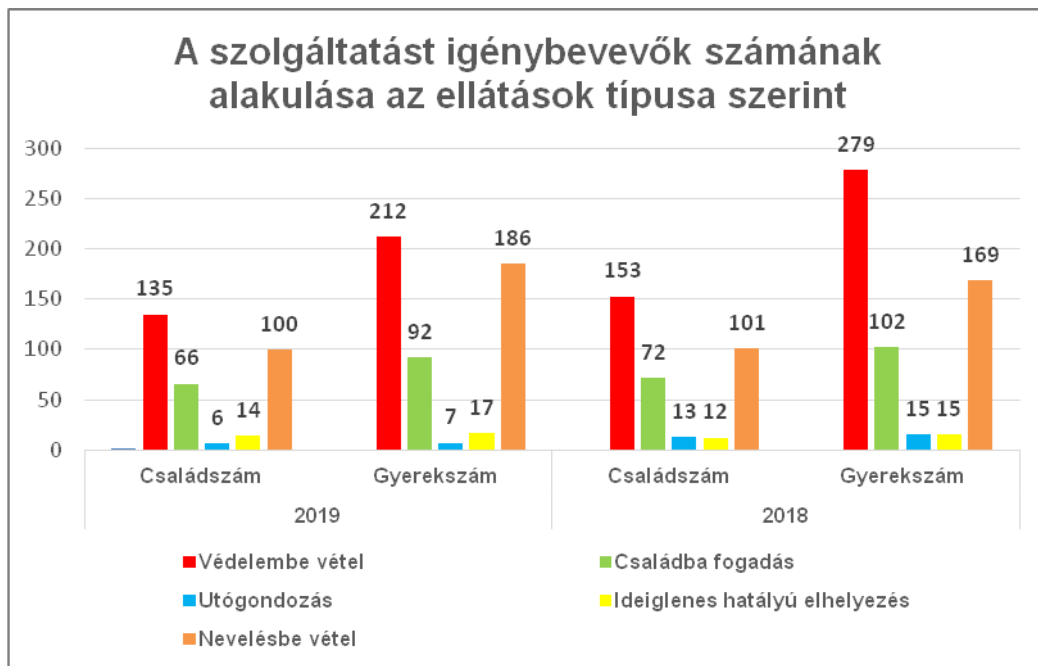
Család- és gyermekjóléti központ

A Család - és Gyermekjóléti Központ Szombathely közigazgatási területén kívül, a szombathelyi járásra kiterjedően a felmerülő igényeknek megfelelően biztosított ellátást. A speciális szolgáltatások mellett ellátta a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet.

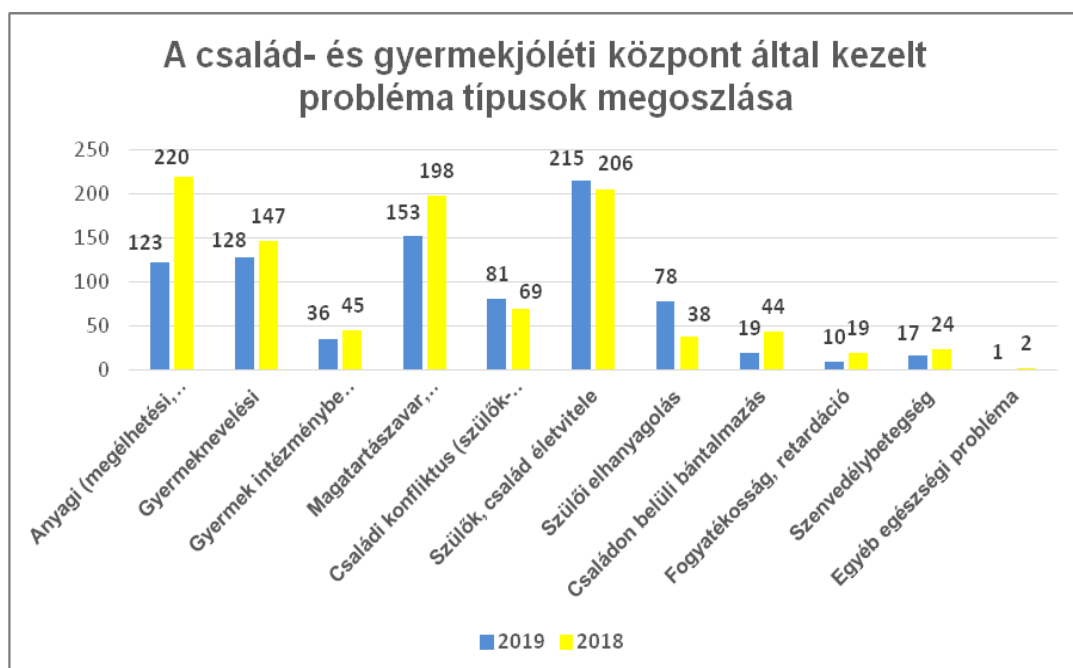
A szakmai munkát esetenedzserok és tanácsadók végezték. Részt vettek a hatósági intézkedések előkészítésében, a döntést követően az érintett családoknál szociális segítő munkát koordináltak és végeztek.

A család- és gyermekjóléti központ 2019-ben 118 (2018-ban 207) esetben tett javaslatot hatósági intézkedésre.

A feladatellátás 524 gyermekre - 321 családra (2018-ban 580 gyermekre, illetve 351 családra) terjedt ki.

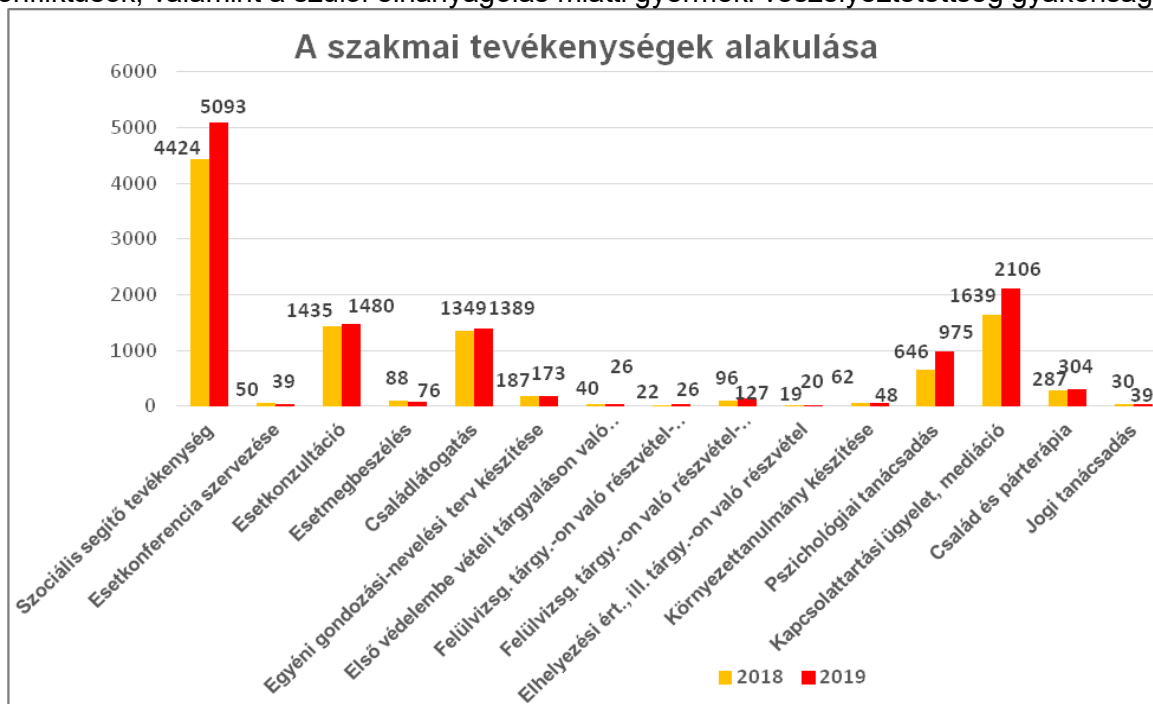

Az ellátás típusa hasonlóan a megelőző évekhez jellemzően védelembe vétel, valamint nevelésbe vétel volt.

A leggyakoribb problémák: a szülők - család életvitele (2019-ben 215 eset, 2018-ban 206 eset), a magatartás- és teljesítményzavar (2019-ben 153 eset, 2018-ban 198 eset), az anyagi (2019-ben 123 eset, 2018-ban 220 eset), a gyermeknevelési probléma (2019-ben 128 eset, 2018-ban 147 eset), valamint a családi konfliktus (2019-ben 81 eset, 2018-ban 69 eset). Kiseb arányban előfordult szülői elhanyagolás, beilleszkedési nehézség gyermekintézménybe, fogyatékoság, egyéb egészségügyi problémák, valamint szenvedélybetegség.

A megelőző évhez képest emelkedő tendenciát mutatott a szülők, család életvitele, a családi konfliktusok, valamint a szülői elhanyagolás miatti gyermeki veszélyeztetettség gyakorisága.

Az elmúlt év során, csakúgy, mint 2018-ban, a család- és gyermekjóléti központ esetenedzserének és tanácsadóinak legjellemzőbb szakmai tevékenységei voltak: az információnyújtás, a tanácsadás, a segítő beszélgetés, az ügyintézésben történő segítségnyújtás.

Viszonylag magasabb gyakorisággal előforduló tevékenységek: az esetkonzultáció (2018-ban 1435 eset, 2019-ben 1480 eset), a családlátogatás (2018-ban 1349 eset, 2019-ben 1389 eset), a pszichológiai tanácsadás (2018-ban 646 eset, 2019-ben 975 eset) és a kapcsolattartási ügyelethez kapcsolódó tevékenységek (2018-ban 1639 eset, 2019-ben 2106 eset). Valamennyi felsorolt tevékenység igénybevétele vonatkozásában emelkedés volt tapasztalható az előző évhez képest.

A szakmai munkavégzés során az esetenedzserek a hatósági intézkedést elrendelő határozat véglegessé válását követően segítettek az érintett gyermek és családja problémáinak kezelését. Ennek érdekében koordinálták a feladatok ellátását, szükség szerint szociális segítő tevékenységet végeztek együttműködve a család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőivel.

Egyéni esetkezelés során feltárták a család működési zavarait, az egyes egyént és a családot érintő problémákat és hozzárendelték ezekhez a megoldási alternatívákat. Feltérképezték és mozgósították a család természetes és mesterséges támaszait, mobilizálták erőforrásait.

Segítették a klienst a változásban és a változtatásban. Szakmai tevékenységük során rendszeresen értékelték az eltelt idő alatt végzett szakmai munkát, az elért eredményeket és ezek ismeretében megfogalmazták a további irányokat. Az esetenedzserek a család köré szociális védőhálót építettek, melynek keretében rendszeresen kapcsolatot tartottak az

esetkezelésbe bevont szakemberekkel, közösen meghatározták a család helyzetének javítása érdekében szükséges lépéseket és feladatokat.

Az esetenedzserok a szociális segítő tevékenység ellátása és koordinálása során részt vettek hivatalos ügyek intézésében, védelembe vételi és felülvizsgálati tárgyalásokon, elhelyezési értekezleteken.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódóan környezettanulmányokat készítettek. A gondozott családokkal kapcsolatban álló szakemberek részvételével esetkonferenciákat szerveztek, esetmegbeszéléseket, esetkonzultációkat tartottak. A szolgáltatást igénylőknek lehetőséget biztosítottak a központ által nyújtott speciális szolgáltatások (jogi, pszichológiai tanácsadás, egyéni-, pár- és családterápia) igénybevételére.

A szakmai munkavégzés során felmerülő dilemmák feloldása és a kiegész megelőzése érdekében az esetenedzserok 2019-ben, 6 alkalommal vettek részt szupervízióon.

A család- és gyermekjóléti központ Szombathelyen kívül a szombathelyi járáshoz tartozó 39 településen biztosítja a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a speciális szolgáltatásokat.

2019-ben összesen 90 gyermek/58 család, míg 2018-ban 104 gyermek/58 család vette igénybe a szolgáltatást.

A kezelt problémák közül első helyen a szülők, család életviteléből adódó probléma állt (2019-ben 26 eset, 2018-ban 30 eset), de jelentkeztek gyermeknevelési problémák (2019-ben 15 eset, 2018-ban 10 eset), magatartás- és teljesítményzavar (2019-ben 17 eset, 2018-ban 9), valamint családi konfliktus (2019-ben 15 eset, 2018-ban 15 eset). Kiseb arányban fordult elő szülői elhanyagolás, gyermeknevelési probléma és szenvedélybetegség. Az életviteli problémák és a családi konfliktusok kivételével, valamennyi probléma előfordulása tekintetében emelkedés volt tapasztalható a megelőző évhez képest.

A legjellemzőbb szakmai tevékenységek a szociális segítő tevékenység (2019-ben 893 eset, 2018-ban 849 eset), ill. a családlátogatás (2019-ben 317 eset, 2018-ban 127 eset) voltak.

Az esetenedzserok a településeken ellátták a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat és elősegítették a központ által nyújtott speciális szolgáltatások igénybevételét. A gondozott családokkal kapcsolatban álló jelzőrendszeri tagokkal rendszeresen tartották a kapcsolatot, esetmegbeszélések, esetkonzultációk formájában. Az együttműködés hatékony volt a gyermekvédelmi rendszer más tagjaival, a gyámhivatallal, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal és a gyermekvédelmi szakellátással is.

Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésének koordinálása

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ koordinálta a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. A család- és gyermekjóléti szolgálatok számára, igény szerint szakmai támogatást nyújtott a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozások szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához. Összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.

A szakmai tevékenységhez tartozó feladatok ellátását, illetve koordinálását járási jelzőrendszeri tanácsadó végezte.

2019-ben 14 alkalommal (2018-ban 12 alkalom) vett részt a járási jelzőrendszeri tanácsadó szakmaközi megbeszélésen, 8 alkalommal (2018-ban 11 alkalom) éves tanácskozáson. Valamennyi család-és gyermekjóléti szolgálat elkészítette és megküldte a központ számára az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet.

Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésével kapcsolatos problémát nem jeleztek a család- és gyermekjóléti szolgálatok, és nem volt szükség a szolgálatok és a jelzőrendszerek közötti konfliktusok kezelésére sem.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatainak szakmai támogatása

Az esetenedzserok tájékoztatták a szolgálatokat a központ által nyújtott szolgáltatásokról, az azokat érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

A szakmai támogatás érdekében a család- és gyermekjóléti központ havi rendszerességgel - minden hónap utolsó péntekén - biztosította a lehetőséget a család- és gyermekjóléti szolgálatok számára esetszbeszélésre. Jellemzően azonban ezt nem vették igénybe a szolgálatok, rendszeres volt viszont a napi, heti szintű esetszbeszélés, konzultáció telefonon, vagy személyesen a szolgálatok által ellátott településeken. A szakmai munka során megjelenő döntéshozatalok elősegítése érdekében a járási jelzőrendszeri tanácsadó rendszeresen részt vett (2018-ban 102, 2019-ben 108 alkalommal) esetszbeszélésen.

Pszichológiai tanácsadás

2019-ben 139 fő, összesen 975 alkalommal, míg 2018-ban 107 fő, 646 alkalommal vette igénybe a szolgáltatást, melyet tanácsadást 2 fő pszichológus nyújtott.

Az ügyfelek által megfogalmazott legjellemzőbb problémák: pszichés panaszok, szorongásos tünetek és hangulatzavarok, gyermek viselkedési problémái, teljesítményzavarai. A megoldás érdekében a szakemberek pszichológiai vizsgálatokat végeztek, valamint a tanácsadásban részesítették a hozzájuk fordulókat. Szükség esetén az észlelő és jelzőrendszer tagjaival (óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat, területi gyermekvédelmi szakszolgálat) is történt konzultáció és információcsere a szakemberek részéről. Az intézményen belül rendszeresek voltak az esetszbeszélések a pszichológusok és a családsegítők, illetve az esetszbeszélők között.

Az eredmények között megemlíthető, hogy a pszichológiai kezelések hatására az ügyfelek pszichés állapota javult, a gyermekek tünetei csökkentek, enyhültek vagy megszűntek, a szülő-gyermek kapcsolat fejlődött.

Egyéni, pár- és családterápia

A szolgáltatás célja volt, hogy minél több családot és egyént hozzásegítsen életük rendezéséhez, ill. családi kapcsolataik megőrzéséhez, a válások megelőzéséhez.

A kontextuális családterápia a családot olyan működő egységként tekinti, amelyben bármely családtag problémája az egész családi rendszer bevonásával és aktív közreműködésével oldható meg.

A terapeuta elősegítette, hogy az egyén, ill. a család mozgósíthassa erőforrásait, bővíthesse problémamegoldó készségeit. A terápia generálja a viselkedés megváltozását, a család, az egyén érzelmileg megerősödik, ennek eredményeként maga a család is működőképesebbé válik.

A családterapeuta 2019-ben a következő problémák kezeléséhez nyújtott segítséget: házassági krízis, generációs problémák, válás, munkahelyi-kapcsolati problémák, pszichés panaszok, egyedüllét, gyermeknevelés, kapcsolattartási nehézségek, az iskola és a család konfliktusai, teenager krízis helyzet, gyász, szuicid veszélyeztetettség, pszichiátriai és egyéb súlyos betegség előfordulása, fogyatékkal élés.

A szakmai munkavégzés során célzott és hatékony segítséget kaptak az igénybe vevők a fennálló problémáik kezeléséhez.

Egyéni terápián, ill. konzultáción 24 fő 112 alkalommal (2018-ban 41 fő 122 alkalom), családkonzultáción, család ill. házasságterápián 28 család 131 alkalommal (2018-ban 11 család 57 alkalom), teenager konzultáción 6 fiatal 16 alkalommal (2018-ban 9 fiatal 16 alkalom), családi mediáción 5 család 5 alkalommal (2018-ban 1 család 2 alkalom) vett részt. Mentálhigiénés gondozásra 7 fő esetében 40 alkalommal (2018-ban 6 fő 56 alkalom) került sor. A családsegítővel, valamint az esetszbeszélőkkel 32 alkalommal történt esetszbeszélés 14 család (2018-ban 22 esetszbeszélés 6 család) ügyében.

Utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja: a szabadidejüket az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek segítése, akik magatartásukkal a saját testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésüket veszélyeztetik. A lakóhelyéről önkényesen eltávozó ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

Fő cél: olyan bizalmi viszony kialakítása a fiatalokkal, amely lehetővé teszi, hogy a megnyíljanak a szakemberek előtt, felismerjék problémáikat, valamint megoldásukhoz ne féljenek segítséget kérni.

Másik fontos cél, hogy a fiatalok minél kevesebb időt töltsenek el felügyelet nélkül, tagjai legyenek egy összeszokott közösségnek, hasznos, tartalmas és személyiségépítő élményeket éljenek át együtt. Ezt segítette elő az intézmény közösségi tereinek népszerűsítése a célcsoport körében.

A szolgálat munkatársai hétfőtől - péntekig a délelőtti, délutáni, valamint a kora esti órákban felkeresték a megyeszékhely azon területeit, ahol kapcsolatba kerülhettek a szolgáltatással érintett célcsoporttal, vagy ahol gyerekek, fiatalok tanítási idő alatt vagy az esti órákban felügyelet nélkül tartózkodtak, esetleg deviáns magatartást tanúsítottak.

Az eredményesebb szakmai munka érdekében az utcai és lakótelepi szociális munkások rendszeresen konzultáltak a családsegítőkkal, esetmenedzserekkel.

2019-ben nem érkezett írásos jelzés az utcai és lakótelepi szociális munkásokhoz és ők sem tapasztaltak jelzést igénylő esetet a szakmai munkavégzés során. Szóbeli jelzések történtek, melyekre igyekeztek a szakemberek azonnal reagálni, az említett helyeket feltérképezni, de egyik esetben sem akadtak fiatalok nyomára. Ismétlődő jelzésre nem került sor.

Az év során az utcai és lakótelepi szociális munkások összesen 132 fiatallal, 158 alkalommal (2018-ban 106 fiatallal, 196 alkalommal) kerültek kapcsolatba. Tapasztalatuk szerint kevesebb az utcán tanítási időben csellengő gyerek, fiatal. A délelőtti utcai jelenlétre a szünidőkben van nagyobb szükség. Tanítási időben a délutáni terepmunkának van létjogosultsága.

Az utcai és lakótelepi szociális munkások az Oladi Általános Iskolában szervezett közösségi programok lebonyolításában is részt vettek, felkérés alapján különböző sport és kézműves foglalkozásokat tartottak. Segítséget nyújtottak a Rubeus Egyesület által kiírt pályázat résztvevőinek toborzásában, segítettek a programok megszervezésében, lebonyolításában.

2019 október, november, december hónapjaiban az utcai és lakótelepi szociális munkások közel 40 általános iskolai osztályt kerestek fel a Szabad-tér Ifjúsági Klub népszerűsítése érdekében.

Kórházi szociális munka

A szolgáltatás célja a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése, majd a szükséges intézkedések megtétele, valamint a pszichiátriai és a rehabilitációt végző kórházi osztályokkal való együttműködés.

Az intézmény együttműködési megállapodást kötött a Markusovszky Egyetemi Oktatókórházzal. A család- és gyermekjóléti központ kórházi szociális munkásának feladata a tanácsadás, információszolgáltatás és a konzultáció biztosítása minden érintett fél számára.

Az együttműködés eredményeképpen már a kórházi tartózkodás ideje alatt megkezdődik az aktuális probléma feltárása.

2019-ben, hasonlóan a megelőző évhez a család- és gyermekjóléti központ kórházi szociális munkával foglalkozó esetmenedzsere a kórház szociális munkatársaival közösen dolgozott azon, hogy a problémával érintett családok biztosítani tudják a gyermek egészséges testi, lelki, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a kórházi szociális munkát végző esetmenedzser által biztosított információnyújtás, tanácsadás segíti az egészségügyi személyzet munkáját azzal, hogy támpontot nyújthat a betegek nem egészségügyi jellegű problémáinak megoldásában, az elhanyagolás és a veszélyeztetettség megszüntetésében.

A kórházi szociális munka 2018-ban 3 főt, 2019-ben pedig 5 főt érintett.

Kapcsolatügyelet

A speciális szolgáltatás célja és feladata a válást követően megromlott, vagy egyáltalán nem működő szülő-gyermek kapcsolattartás rendezése, megállapodás kialakításának segítése, láthatás megszervezése, a kapcsolattartáshoz semleges helyszín biztosítása.

A célcsoport jelentős részét azok a szülők képezik, akik már külön élnek, és akut konfliktust jelent a gyermekláthatás. Esetenként még nincs hatósági döntés a kapcsolattartásról, vagy ha van, az nem annak megfelelően működik. A mediáció módszerével nyugodt körülmények között az igénybe vevőket segíteni tudják a szakemberek, a kapcsolattartás szabályainak közös kialakításában.

Az év során 2 olyan család volt, aki információt, időpontot kért a mediátoroktól, de végül esetükben személyes találkozásra már nem került sor.

A Kapcsolatügyelettel 2019-ben 65 család/ 89 gyermek állt kapcsolatban (2018-ban 66 család és 96 gyermek).

2019-ben 32 család jelentkezett új esetként a szolgáltatásban, amely 40 gyermeket érintett. (2018-ban 30 család, 47 gyermek volt). Az új esetek közül 1 családnál (2018-ban ez a szám 3 volt) kamasz-mediációs folyamat indult.

Az év során 35 családnál került sor 51 mediációs ülésre, amelyből 4 esetben végül nem került sor megállapodás megkötésére.

A 65 családból 34 önállóan, 10 a gyámhatóság, 13 a bíróság, 7 a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ közreműködésével, míg 1 ügyvédi tanácsra kereste meg az intézményt. A szombathelyi járás területéről 18 család (19 gyermek) fordult a Kapcsolatügyelethez.

A közvetítői tevékenység 51 mediációs ülés megszervezését jelentette 23 családnál, amelyből 47 zárult megállapodással.

A kapcsolattartás segítségét 21 család (28 gyermek) 197 alkalommal vette igénybe. Közülük 13 családot (18 gyermeket) hatóság (bíróság, gyámhatóság) irányított intézményünkhöz.

2019-ben 55 munkanapon (kedd és csütörtök), valamint 47 alkalommal szombaton fogadott családokat az ügyelet.

A szülői kapcsolattartás fejlődését semleges helyszínnel 7 családnál 26 alkalommal, az átadás/átvétel megszervezésével 3 családnál 15 alkalommal segítették.

A nagyszülői és egyéb hozzátartozói kapcsolattartásra 3 családnál 32 alkalommal került sor. Hatóság által elrendelt felügyelt kapcsolattartás 67 alkalommal zajlott.

Az év során 6 család esetében készült „Kapcsolatügyeleti tapasztalatok” című összefoglaló összesen 5 alkalommal, amelyekkel a bíróság, gyámhatóság munkáját segítették a mediátorok.

A Kapcsolatügyelet munkatársai havi rendszerességgel tartottak esetmegbeszélést és az év során hat alkalommal szupervízióon vettek részt.

A tavalyi évben egy alkalommal került sor olyan szakmai műhely megszervezésére, melynek célja a tapasztalatcsere a győri Család- és Gyermekjóléti Központ Kapcsolatügyeletének megismerése volt.

2019-ben 1 fő mediátor szakos egyetemi hallgató töltötte az intézmény kapcsolatügyeletén szakmai gyakorlatát.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A szolgáltatás biztosítását az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet kötelező feladatként írja elő a család- és gyermekjóléti központok számára, az illetékességi területükhöz tartozó járás valamennyi köznevelési intézményében.

2018-ban a szolgáltatás beindításának előkészítése történt, melynek keretében sor került az érintett intézményekkel való kapcsolatfelvételre, valamint a tevékenység alapját képező együttműködési megállapodások megkötésére.

2019. január 1-jétől a tevékenységet 14 fő óvodai és iskolai szociális segítő végezte.

A szolgáltatás célja, a szociális segítő munka eszközeivel, támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjainak, a pedagógusoknak, valamint az intézményben megjelenő egyéb szakembereknek. Az óvodás és iskoláskorú gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, szociális kompetenciáinak fejlesztése, sikeres

iskolai előmenetelük támogatása, a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása, lehetőségeik mind szélesebb körű kihasználása érdekében.

A gyermekek, tanulók, szülők, pedagógusok részére adekvát szakmai segítség nyújtása, hogy képesek legyenek felismerni és jelezni a gyermekeknél észlelt változások alapján a háttérben rejlő problémákat. A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének segítése.

A tavalyi évben 99 intézményben, tagintézményben és telephelyen biztosította az intézmény az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet. Ebből 46 helyszín óvoda, 49 iskola, és 4 kollégium. Az iskolák közül 16 középiskola, 32 általános iskola, 1 pedig általános és középiskola.

66 intézmény Szombathelyen, 33 pedig a járáshoz tartozó településeken található. A járási intézményekben a feladatellátást 4 fő óvodai és iskolai szociális segítő végezte.

2019-ben az óvodai és iskolai szociális segítséget 2385 fő pedagógus, 202 fő egyéb szakember (pl.. védőnő), 777 szülő és 1298 gyermek vette igénybe.

Ennek során 2572 konzultációt, 124 tanácsadást, 574 információnyújtást, 201 segítő beszélgetést, 60 esetmegbeszélést nyújtottak a szakemberek.

63 alkalommal vettek részt szülői értekezleten, 39 alkalommal nevelőtestületi értekezleten, 212 alkalommal biztosítottak a köznevelési intézmény igényei szerint csoportfoglalkozást.

A segítségnyújtás szakmai tevékenység szerinti besorolása

Konzultáció	2572
Információnyújtás	574
Segítő beszélgetés	201
Tanácsadás	124
Családlátogatás	8
Óralátogatás	179
Krízisintervenció	3
Konfliktuskezelés	13
Prevenációs csoportmunka	32
Pályaorientáció támogatása	4
Kulturális programok szervezése	6
Sport-és szabadidős programok szervezése	10
Nevelőtestületi ülésen, diákönkormányzati ülésen részvétel	39
Szülői munkaközösségi ülésen részvétel	2
Szülői értekezleten való részvétel	63
Fegyelmi tárgyaláson való részvétel	0
Esetmegbeszélés, esetkonferencia családsegítővel/esetmenedzserrel	60
TEAM munka óvodában, iskolában	7
Jelzés küldése	11
Delegálás más szakemberhez, szolgáltatóhoz	35
Egyéb:	16
Összesen:	3959

A segítségnyújtás problémátípus szerinti besorolása

Anyagi	30
Gyermeknevelési	189
Gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	68
Magatartászavar	358
Gyermek életvitele	77

Igazolatlan hiányzás	71
Iskolai konfliktus (gyermek-pedagógus)	28
Iskolai konfliktus (gyermek-gyermek)	73
Családi konfliktus	90
Szülők, család életvitele	95
Elhanyagolás	37
Bántalmazás	26
Tanulási probléma	59
Lelki/mentális problémák	87
Deviancia (alkohol, drog, bandázás, bűnelkövetés)	18
Egyéb (párkapcsolati problémák stb.)	0
Összesen:	1306

A 2018-19-es tanév nyári szünetében az óvodai és iskolai szociális segítők (június 17-től augusztus 16-ig) a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Szombathelyi Tankerületi Központ együttműködésében szervezett napközis táborban vettek részt. Heti váltásban, turnusonként 3-3 fő szociális segítők vett részt a táboroztatásban.

A szakemberek biztosították a gyermekek napközbeni felügyeletét, az étkeztetésben segítettek, játékos programokat biztosítottak és a külső helyszínekre szervezett programok megvalósításában segédkeztek.

Két fő óvodai és iskolai szociális segítők az Erzsébet Program keretében szervezett nyári tábor lebonyolításában is részt vett, melynek során 27 fő hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermek nyaralhatott 2019. augusztus 25. és 30. között a Balaton mellett, Zánkán. A gyermekek különböző programokon vehettek részt: kutyás bemutató, könnyűzenei koncertek, 3D nyomtatás bemutató, éjszakai akadályverseny, Hősök napja programjai, sárkányhajózás, lézerharc, trambulín, sportversenyek, Tábori Olimpia, táborút, „Ki Mit Tud?”, táncház, táborzáró rendezvény.

A nyári szünetben 6 fő szociális segítők az intézmény által működtetett Szabad-tér Ifjúsági Klubban dolgozó kollégák helyettesítését látta el.

A szakmai munkavégzés során az óvodai és iskolai szociális segítők együttműködtek a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsereivel, pszichológusaival, családterapeutájával, jogászával, mediátoraival, a járásban működő család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőivel, a köznevelési intézmények vezetőivel, pedagógusaival, ifjúságvédelmi felelőseivel, iskolapszichológusokkal, iskolai védőnőkkel, szükség szerint a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel, védőnőkkel, fogyatékosügyi tanácsadókkal, az Áldozatsegítő Központ szakembereivel, gyámhivatali, önkormányzati, kormányhivatali ügyintézőkkel és egyéb szolgáltatókkal, szakemberekkel. A család- és gyermekjóléti szolgálatok, valamint a család- és gyermekjóléti központ szakemberei által összehívott esetkonferenciákon is rendszeresen részt vettek a kollégák.

Az esetlegesen felmerülő dilemmák oldása és a szakmai munkavégzés támogatása érdekében, az óvodai és iskolai szociális segítők részére az intézmény szupervíziót biztosított, 2019-ben összesen 6 alkalommal.

A szakmai munka segítése, színvonalának emelése érdekében a szakemberek az alábbi szakmai programokon, továbbképzéseken vettek részt:

- Éves szakmai tanácskozás
- AVP – tréning
- Barnahus programot bemutató előadás és tréning sorozat
- IV. Nemzetközi Gyermekvédelmi Konferencia, Szombathely
- „A jövő nemzedékének segítők- az óvodai és iskolai szociális segítők mindennapjai a gyakorlatban” című konferencia, Pécs
- „Emberkereskedelem, prostitúció, kapcsolati erőszak” akkreditált továbbképzés, Szombathely
- Adatkezelési tájékoztató előadás

- „Kapcsolati erőszak” című szakmai műhely, előadó: Kopf Katalin, a Nyugat-dunántúli Regionális Kríziskezelő Ambulancia vezetője, Szombathely
- Internetes zaklatás témáját feldolgozó szakmaközi megbeszélés, előadó: Kopf Katalin, a Nyugat-dunántúli Regionális Kríziskezelő Ambulancia vezetője, Szombathely
- Önkéntes és Szociális Börze, Szombathely
- V. Nemzetközi Gyermekvédelmi Konferencia, Szombathely
- Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet támogató informatikai rendszer számítógépes felkészítő oktatása, Budapest.

Szociális diagnózis

2019. január 1-től vált kötelező feladattá a család- és gyermekjóléti központok számára a szociális diagnózis készítése. A szociális diagnózis készítés szükségességének eseteit az 1993. évi III. törvény 64/A. § 1-3. bekezdése foglalja magában az alábbiak szerint:

- a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,
- a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az nem speciális szolgáltatást kíván igénybe venni, illetve ha nem gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedés által érintett gyermeke van.

A szociális diagnózis elkészítésének feltétele, valamennyi érintett hozzájárulása. Készítését a szociális törvényben meghatározott jelzőrendszeri tagok is kezdeményezhetik.

A szociális diagnózis az egyén/család szociális helyzetének átfogó vizsgálata. A vizsgálat kiterjed az egyén, valamint családja családi kapcsolataira, lakhatási körülményeire, egészségi állapotára és esetleges fogyatékosságára, mindennapi életvitelére, az egyes képességek hiányából adódó nehézségeire, kommunikációjára, személyes kapcsolataira, munkaerő-piaci státuszára, a krízishelyzetek kezelésére vonatkozó képességére.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feltérképezi, beazonosítja az érintett problémáit, szükségleteit és mellérendeli az ezek megoldására, kielégítésére alkalmas szolgáltatásokat. Ezzel egyidejűleg megvizsgálja azt is, hogy a feltérképezett szolgáltatások elérhetőek-e és melyik intézményben, valamint azok igénybevételére jogosult-e az érintett. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásukba venni.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata továbbá a járás területén elérhető szociális szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátások, egészségügyi, munkaerő-piaci, karitatív és egyéb szolgáltatások feltérképezése és a rájuk vonatkozó információk aktualizálása.

2019-ben összesen 145 felkérés érkezett elsősorban a szombathelyi, kisebb mértékben a járásban működő (Vép, Ják, Táplánszentkereszt, Bük) család- és gyermekjóléti szolgáltatóktól. Más jelzőrendszeri tagtól felkérés nem érkezett.

46 diagnózis készült el, amely 146 főt érintett. A leggyakrabban kijánlott szociális szolgáltatás a család- és gyermekjóléti szolgáltatás volt, a nem szociális szolgáltatások közül pedig a pénzügyi vagy természetbeni ellátás és a házi orvosi, szakorvosi ellátás (pszichiátriai).

A működés apasztalatai szerint a felkérésben érintett ügyfelek szinte minden esetben hozzájárultak a diagnózis elkészítéséhez, a család- és gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés részének tekintették. Néhány esetben tapasztalható volt kezdeti ellenállás, azonban a felvétel során ez szinte minden esetben megszűnt.

Meghiúsult felvétel az év folyamán nem volt. A felvétel megvalósulását jelentős mértékben segítette, hogy az esetmenedzser rugalmasan tudott alkalmazkodni az ügyfelek időbeosztásához, elfoglaltságaikhoz és az ügyfélnek megfelelő helyszínhez.

Készenléti szolgálat

Célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A problémamegoldáshoz igazítva a természetes és mesterséges erőforrások mobilizálása, az esetkezelésről, illetve a hívásokról nyilvántartások vezetése.

A szolgáltatás elérésének megkönnyítése érdekében ingyenesen hívható, zöld számot biztosít az intézmény, mely a családok átmeneti otthonában működik. A szolgáltatás elérhetősége: 06-80/204574.

Erre a számra 2019-ben 5 hívás érkezett (2018-ban 3 hívás volt) melyek információkérésre korlátozódtak a család- és gyermekjóléti szolgáltatással, házi segítségnyújtással kapcsolatban. Egy alkalommal hajléktalan személlyel kapcsolatosan történt jelzés, illetve adomány felajánlást is tettek. Krízishelyzet, azonnali beavatkozás szükségességének jelzésére nem vették igénybe a készenléti telefonszámot.

A család- és gyermekjóléti központ és a család- és gyermekjóléti szolgálat által közösen biztosított feladat

Közösségi Terek

2019-ben is működtek **ifjúsági közösségi terek** Szabad-tér, valamint Belvárosi Ifjúsági Klub elnevezéssel.

A szolgáltatást 2019-ben 72 fő fiatal vette igénybe. A szakmai munkában nagy szerepet kapott a prevenció, a megfelelő életvezetés és értékrend elfogadtatása. A szervezett programokon túl a fiatalok számtalan alkalommal kértek segítséget egyéni, családi problémáik, valamint iskolai feladataik megoldásában.

Szabad-tér Ifjúsági Klub

A Szabad-tér Ifjúsági Klub már 2018. decemberében bekapcsolódott a Rubeus Egyesület „Kapaszkodó” Rögös úton helyes irányba című pályázatába, mely 2019. márciusában zárult le. A projekt egyik elemeként a szülők is bevonásra kerültek a klub programjaiba, s a közös élmény, az egymásra fordított idő eredményeként a javult a szülő és gyermeke közötti kommunikáció, erősödött a szülők szülői szerepe, felelősségtudata, kompetenciája. A gyermekek megismerték jogaikat és kötelezettségeiket, megtanulták és megértették, hogy a tetteik következményekkel járnak.

Szülőknek-gyermekeknek szervezett családi programok:

- A rendőrség szakemberével közös bowlingozás mellett interaktív beszélgetés zajlott a gyermekekre leselkedő veszélyekről, fiatalkori bűncselekmények következményeiről.
- A Magyar Kultúra Napján szülők és gyermekeik közösen vettek részt egy zenés, táncos, élményekben gazdag kulturális programon.
- 2019. februárjában korcsolyázáson vettek részt az érdeklődő szülők gyermekeikkel együtt.
- Egészségnap került megszervezésre, ahol egészségfejlesztő szakember tartott tájékoztatást a káros szenvedélyekről. Vetélkedővel és egészséges ételek közös elkészítésével igyekeztek a szervezők az egészséges táplálkozás fontosságára felhívni a figyelmet.
- Március hónapban Rábahídvégre kirándultak a gyermekek és szüleik, ahol lovasterápián vehettek részt. A programon az egészségmegőrzés, az egészséges életmódra, a természet szeretetére és védelmére való nevelés kapott hangsúlyt.
- A kirándulás Kőszegre, ahol a résztvevő családok túráztak, gokartoztak, majd egy mentálhigiénés szakember vezette csoportfoglalkozáson vettek részt, melyen a gyermek-szülő kapcsolat volt a téma.

A fiataloknak szervezett programok:

2019. februárjában farsangi multság keretében jelmezverseny, fánkevő és táncverseny került megrendezésre.

Negyedévente az ifjúsági klub születésnaposainak megünnepelése.

Kulturális programok a fiatalok ellátogattak a Savaria Plázába egy ingyenes családi délutánra, a Falumúzeumban pedig múzeumpedagógiai foglalkozáson vehettek részt. A Szociális hét keretében nyílt nap került megszervezésre, ahol Tóth Dániel énekes is fellépett.

Az Oladi Szakközépiskola pályáján közlekedésbiztonsági alapismereteket gyakoroltak, majd elkerékpároztak a Kámoni arborétumba. Az itt készült fotókkal pályázni lehetett egy, a klubvezetők által kiírt fotópályázatra.

Áprilisban a húsvét ünnepi szokásait elevenítették fel játékos vetélkedővel.

A jó idő beköszöntével a szabadtéri programok kerültek előtérbe: májustól focibajnokságokat tartottak, majd a kőszegi hegyen túráztak, ahol egy interaktív foglalkozáson vettek részt két természetvédelmi szakember vezetésével. Július hónapban egy alkalommal a sárvári gyógy- és wellness fürdő szolgáltatásait élvezhették a fiatalok.

Augusztus hónapban csapatépítő délután került megszervezésre az Erzsébet táborban résztvevők számára. A program célja az volt, hogy a fiatalok még a táborozás előtt megismerkedjenek egymással, a nap közös bowlingozással zárult.

Szeptemberben elkezdődött ifjúsági klub tagjainak toborzása, az ifjúsági klub népszerűsítése. Októberben és novemberben három általános iskolát (a felsős osztályoknak) és egy középiskolát kerestek fel a klub vezetői.

2019. november 1-től újra indult a Rubeus pályázat keretei között a „Kapaszkodó II.” Rögös úton helyes irányba” című szombathelyi modellprogram, mely lehetővé tette az ifjúsági klub programjainak gazdagabbá, változatosabbá tételét

Novembertől fotószerkesztés indult kétheti rendszerességgel, valamint újraindult a „Lélekápoló” elnevezésű programsorozat a Zenit kávézó és közösségi házban. A családi délelőttön lehetőség nyílt közös reggeli, kávé, kakaó elfogyasztására. A szülők számára a jóga nyújtott kikapcsolódást, míg a gyerekeknek az ajándékkészítésre és egy modern sportág, a mediball kipróbálására volt lehetőségük. Megismerkedhettek az öngyógyítás népszerű módszerével, a Bach virágterápiával. Decemberben mézeskalácssütéssel a karácsonyra való hangolódás került előtérbe.

Az év végéhez kapcsolódóan több program is zajlott. (Halloween, Mikulás, karácsony). A fiatalok decemberben közösen díszítették a karácsonyfát, kézműves foglalkozáson ajándékot készítettek a szeretteiknek.

Belvárosi Ifjúsági Klub

Az állandó programok mellett tematikus kézműves foglalkozások kerültek megrendezésre, melyek célja a prevención túl a fiatalokkal való bizalmi kapcsolat kiépítése, valamint a kortárs csoportra jellemző problémák kezelése volt.

Március hónapban „Tavaszköszöntő” kreatív tavaszváró foglalkozáson vettek részt a fiatalok, kötetlen beszélgetés mellett, saját készítésű, színes dekorációkkal tették szebbé a klubot.

Az áprilisi kézműves foglalkozás a „Nyusziváro készülődés” címet kapta. A program során a résztvevők összegyűjtötték az ünnepkörhöz kapcsolódó szokásokat, hagyományokat is.

Október hónapban a Halloween jegyében készültek el a kézműves alkotások. A fiatalok megismerték az ősi kelta hagyományokból kialakult ünnephez kapcsolódó hiedelmeket, szokásokat.

Decemberben „Ünnepre hangolva” címmel karácsonyi évszáró rendezvény keretein belül készültek a fiatalok a karácsonyi ünnepre. Lehetőség nyílt kézműves ajándékok elkészítésére.

Gyermekek napközbeni ellátása

1997. évi XXXI. törvény 41. § értelmében: A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási

intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermek napközbeni ellátásának igénybevitelére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

Bölcsődék

Szombathelyen a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény (továbbiakban Szombathelyi EBI) biztosítja. Az intézmény székhelye a Derkovits városrészben a Bem József utca 33. szám alatt található. A fenntartói jogokat Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata gyakorolja.

Az Intézmény **7 bölcsődében** biztosítja **538** férőhelyen valamint **2 mini bölcsődében 14 férőhelyen** a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását Szombathely Megyei Jogú Város, illetve ellátási szerződés alapján a környező települések számára. Azon települési önkormányzatok, melyek nem biztosítanak bölcsődei ellátást, minden év április 15-ig mérik fel, hogy hány család venné igénybe a bölcsődei ellátást, amennyiben eléri számuk az 5 főt és feladatellátási megállapodást kötnek Szombathely várossal, a Szombathelyi EBI fogadja a szerződésben meghatározott létszámig a vidékről érkező gyermekeket. A fent említett településekről érkező szülők a lakhelyük szerinti illetékes helyi önkormányzat által ellenjegyzett bölcsődei igényfelmérési nyilatkozat kitöltésével jelzik igényüket a felvételi kérelem mellett a bölcsődei ellátásra. 2019-ben Sé, Torony, Gencsapáti, Vép, Ják, Nári és Ramocsa települések jelezték az igényt a bölcsődei ellátásra, így az említett térségekkel került megújításra a települések közötti feladat-ellátási megállapodás.

Az intézmények szakmai munkájukat az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet, valamint a 2016. évben módosításra került Bölcsődei Nevelés- Gondozás Országos Alapprogramja és az NCSSZI által kiadott Módszertani Levelek által előírtaknak megfelelően végzik. Minden bölcsőde kiegészíti ezeket a helyi sajátosságokra, egyediségekre épülő Szakmai Programjában megfogalmazott előírásokkal. Az intézmények Szakmai Programjában megfogalmazásra kerülnek a bölcsődei nevelés alapelvei.

A gyermekek napközbeni felügyeletét, magas szakmai elvárásoknak megfelelő tudással rendelkező, elhivatott kisgyermeknevelők végzik az intézményekben.

A munkaerőpiac kapacitása, valamint a gyermekes családokat támogató rendeleteknek köszönhetően megnőtt a kisgyermekes családok igénye a bölcsődei férőhelyek iránt. Évről, évre több édesanya veszi igénybe a Gyed-extra juttatást, és kéri a bölcsődei ellátást gyermeke számára. A családoknak minden év május 15-ig kell jelezni a bölcsőde felé igényüket. Az újonnan érkező gyermekek közel 90%-a ezt, adott év májusáig megtette.

A fennmaradó 10% csak később adta be a jelentkezését. A nevelési év kezdetére, szeptemberre 100%-ot mutatott a beiratott gyermekek száma, ez magába foglalta azokat a családokat is, akik a szülő munkavállalásához igazodva novemberi - januári kezdéssel szerették volna igénybe venni a bölcsődei ellátást.

Előfordult, hogy néhány gyermek szülője különböző okok miatt, mint testvér születése, lakhely változtatás, lemondott a bölcsődei férőhelyről, ebben az esetben a várólistáról kerültek be gyermekek a felszabadult férőhelyekre. Várólistáról 30 fő gyermeket tudtak felvenni a tagbölcsődék december végéig, vagy 2020. januári kezdéssel, ezen kívül 37 fő maradt várólistán. Amennyiben szociálisan rászorult család kérte a felvételt, ők elsőbbséget élveztek, valamint a gyermeküket egyedül nevelő szülők, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok, akik három vagy több gyermeket nevelnek, vagy akiket a gyermekjóléti szolgálat, védőnő javasolt felvitelre.

A bölcsődék figyelemmel kísérték azokat a gyermekeket is, akik szeptember 1. és december 31. között betöltötték a harmadik életévüket, mert ebben az esetben a szülő köteles nyilatkozni arról, hogy a gyermeket elviszi óvodába vagy marad a nevelési év végéig a bölcsődében. Ezek az adatok segítik az igények és szükségletes pontos felmérését a bölcsődei szolgáltatás igénybevitelével kapcsolatban. Törekedtünk a gyermekek ellátásában

a magas szakmai tevékenység végzésére, az ehhez szükséges feltételek megteremtésére, a megfelelő, esztétikus, korszerű környezet és a biztonságos érzelmi háttér biztosítására, a napjainkban előtérbe helyezett család politikával összhangban. Ez hosszú távon hozzájárulhat ahhoz, hogy Szombathely népessége az országos jelenségnek megfelelően ne öregedő település legyen, hanem egyre több család merjen vállalni gyermeket, amely a gyermekek számának statisztikai növekedését is eredményezné.

A Szombathelyi EBI 538 férőhellyel rendelkezik és a 7 bölcsődében összesen 42 gyermekcsoporttal. Minden évben 11, 12 és 14 fős csoportokba kerülnek a gyermekek elhelyezésre. Többségében 12 fős csoportok kerülnek kialakításra, szemben a tervezett 14 fős csoportokkal. Az egyenlőtlen elosztásnak több oka is van, amit jogszabályi előírások határoznak meg, ezzel nehezítve a bölcsődék feladatát a kialakításban. Egyre több 2 év alatti gyermek kerül be a bölcsődei ellátó rendszerbe a Gyed extra intézkedésnek köszönhetően, s mint azt a Bölcsődei Nevelés- Gondozás Országos Alaprogram meghatározza, számuk egy csoportban nem haladhatja meg a 12 főt.

A bölcsődei nevelés alapelvei:

- A család rendszerszemléletű megközelítése
- A koragyermekkorai intervenció szemléletének befogadása
- A családi nevelés elsődleges tisztelete
- A kisgyermeki személyiség tisztelete
- A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
- A biztonság és a stabilitás megteremtése
- Fokozatosság megvalósítása
- Egyéni bánásmód érvényesítése
- Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
- A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

Bölcsődék létszámadatainak alakulása

Bölcsődék neve	2019.évben beíratott gyermekek létszáma											
	01.	02.	03.	04.	05.	06.	07.	08.	09.	10.	11.	12.
Bokréta B.	71	72	76	76	75	74	69	72	58	64	68	71
Csicsergő B.	46	46	46	46	46	46	44	19	37	42	42	42
Kuckó B.	38	38	38	38	39	37	31	11	27	34	38	38
Meseház B.	79	82	83	83	83	83	81	88	63	70	79	79
Napraforgó B.	78	78	78	78	78	78	77	78	56	71	75	75
Szászsorszép B.	75	89	96	97	98	96	87	84	88	93	97	95
Csodaország B.	69	79	78	79	80	80	77	78	64	71	78	77
Összesen	456	484	495	497	499	494	466	430	393	445	477	477

	01.	02.	03.	04.	05.	06.	07.	08.	09.	10	11.	12.
Babóca Mini B.	7	7	7	7	7	7	7	7	5	5	7	7
Manócska Mini B.	7	7	7	7	7	7	7	6	4	5	6	6
Összesen	14	14	14	14	14	14	14	13	9	10	13	13

A Csodaország Bölcsődében a létszám alakulást nagy mértékben befolyásolta a szakértői véleménnyel rendelkező gyermekek viszonylag nagy számú jelentkezése.

A Napraforgó Bölcsődében a létszám tavaszra érte el a maximumot. A nyári időszakban a szünidei leállás miatt növekedett meg a gyermek létszám. /az ügyeletes gyermekek miatt/ A

beszoktatások nagy része lezajlott az őszi időszakban, januárban érkezett pár fő, és tavasszal is történt még beíratás.

A Kuckó Bölcsődében a felvételi kérelmek alapján túljelentkezés volt, de minden család részére sikerült találni másik bölcsődében helyet. A Kuckó Bölcsődéből átirányított gyermekek a Csicsergő, Bokréta, Százsorszép Bölcsődékbe nyertek felvételt.

A Csicsergő Bölcsődében a májusi jelentkezések összesítése alapján kétszeres túljelentkezés volt. Azon gyermekek, akik részére nem sikerült helyet biztosítani átirányításra kerültek azon bölcsődékbe, melyeket a szülők második helyen jelöltek meg a Kuckó Bölcsődébe, Csodaország és Százsorszép Bölcsődébe.

A Bokréta Bölcsődében a gyermekek létszáma 71 fő januárban várhatóan 5 fővel növekszik a létszám, márciusra éri el a bölcsőde e teljes feltöltöttséget. Sérült gyermek ellátása ebben a bölcsődében is történik, mely szintén befolyásolja a létszám alakulását.

A Százsorszép Bölcsődében nem volt túljelentkezés, bár ezen bölcsőde 104 férőhelyen fogadja a gyermekeket.

A Meseház Bölcsődében 90 férőhelyen 75 -80 fő gyermek ellátása történik, a gyermekek többsége 2 év alatti ezért a gyermekcsoportok csak 12 főig feltölthetőek a 14 fő helyett.

Beíratott gyermekek életkor szerinti megosztása (2019. decemberi adat)

Gyermekek száma bölcsődénként	6-12 hónap	13 – 18 hónap	19 – 24 hónap	25 – 30 hónap	31 – 36 hónap	36 hó felett
Meseház B.	0	3	15	29	31	1
Napraforgó B.	0	3	7	32	27	6
Bokréta B.	0	6	11	22	21	11
Csicsergő B.	0	0	5	20	13	4
Kuckó B.	0	1	6	17	13	1
Százsorszép B.	0	7	10	31	37	11
Csodaország B.	3	4	12	31	21	6
Babóca Mini B.	0	0	4	3	0	0
Manócska Mini B.	0	0	2	4	0	0
Összesen	3	24	72	189	163	40

SNI gyermekek ellátása az intézményben

1997.évi XXXI. tv. 42. § szerint (1) A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

(2) A bölcsőde az (1) bekezdésben foglaltakon túl végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is.

A személyi és tárgyi feltételek jelenleg minden tagbölcsődében biztosítottak, a Csicsergő Bölcsődében pedig az elnyert pályázat segítségével lettek a feltételek kialakítva. A Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusa végzi a fejlesztést heti egy alkalommal.

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézményben 2019. évben összesen **11 fő fogyatékos kisgyermeket láttak el.**

Fogadják a látás-, hallás-, mozgássérült, enyhén értelmi fogyatékos gyermekeket, valamint a szociálisan hátrányos, sajátos nevelési igényű gyermekeket, és a bölcsődébe nem járó gyermekeknek és családjaiknak közös programokat ajánlanak.

Együttműködési megállapodásuk van:

- az Esőemberke Alapítvánnyal
- a SINOSZ Vas megyei Szervezetével
- a Magyar Védőnők Egyesületének Szombathelyi Szervezetével
- a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejkölési Szolgálat Családok Átmeneti Otthonával
- Egészségügyi Alapellátó Intézménnyel.

Kapcsolatban állnak a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal, valamint az Aranyhíd Nevelési- Oktatási Integrációs Központtal.

A gyermekek ellátásához **szakemberek** is rendelkezésre állnak: 1 fő gyermekorvos, 1 fő gyógypedagógus részmunkaidőben, valamint 1 fő gyógypedagógiai asszisztens, 1 fő gyermekideg-elme ápoló és 2 fő jeltolmács kisgyermeknevelőként végzi a gyermekek szakszerű nevelését, gondozását.

Gondozási díjak alakulása 2019. évben /átlag/

BÖLCSŐDÉK	Férőhely	A gyermekek száma akik után gondozási díjat fizettek/fő	Gondozási díj fizetése alól mentesülő gyermekek száma/fő
CSICSERGŐ BÖLCSŐDE	46	30	12
MESEHÁZ BÖLCSŐDE	90	54	26
CSODAORSZÁG BÖLCSŐDE	104	46	30
BOKRÉTA BÖLCSŐDE	78	41	37
KUCKÓ BÖLCSŐDE	38	20	13
NAPRAFORGÓ BÖLCSŐDE	78	45	30
SZÁZSZORSZÉP BÖLCSŐDE	104	52	42
BABÓCA MINI BÖLCSŐDE	7	5	2
MANÓCSKA MINI BÖLCSŐDE	7	4	3
ÖSSZESEN	538+ 14fő	297	195

Az Intézmény tagbölcsődéinek kimutatásai alapján 2019. évben átlagosan 297 gyermek után fizettek gondozási díjat, 195 gyermek pedig mentesül a gondozási díj fizetése alól.

A táblázatban szereplő számok a bölcsődék által leadott havonkénti adatokból kerültek átlagolásra. Ez egy folyamatosan változó adat a beíratott gyermekek számának illetve életkorának függvényében.

Az adatokból viszont látható, a férőhelyhez viszonyított százalékos arányt tekintve több bölcsődében is 40-50% körüli a gondozási térítési díj alól mentesülők száma.

Gyermekekétketés térítési díja

Az 1997. évi XXXI. törvény 21. § (1) „Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétketést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére a bölcsődében, ...”

„21/A. §167 (1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

a) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztést, ... kell biztosítani.”

„21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen kell biztosítani**

a bölcsődei ellátásban, ... ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;”

Az ingyenes gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályok 2015. szeptember 1-vel változtak, illetve léptek hatályba. Ezek az intézkedések a fenti jogszabályok értelmében a bölcsődéinket is érintették. A korábbi 50 %-os kedvezményezett kategóriákat megszüntették és az ide tartozó családok gyermekei is az ingyenes étkezők körébe kerültek. Az 50 %-os étkezőkön túl a családban az egy főre jutó havi jövedelem alapján is bővült az ingyenes étkezők oszlása az alábbi táblázatban látható.

BÖLCSŐDÉK	Férőhely	A gyermekek száma akik után étkezési díjat fizettek/fő	Étkezési díj fizetése alól mentesülő gyermekek száma/fő
CSICSERGŐ BÖLCSŐDE	46	15	27
MESEHÁZ BÖLCSŐDE	90	34	46
CSODAORSZÁG BÖLCSŐDE	104	24	51
BOKRÉTA BÖLCSŐDE	78	25	53
KUCKÓ BÖLCSŐDE	38	19	17
NAPRAFORGÓ BÖLCSŐDE	78	27	48
SZÁZSZORSZÉP BÖLCSŐDE	104	22	70
BABÓCA MINI BÖLCSŐDE	7	2	5
MANÓCSKA MINI BÖLCSŐDE	7	2	5
ÖSSZESEN	538+ 14fő	170	322

Az Intézmény tagbölcsődéinek kimutatásai alapján 2019. évben átlagosan 170 gyermek után fizettek étkezési díjat, 322 fő pedig mentesült az étkezési térítési díj fizetése alól.

A táblázatban szereplő számok a bölcsődék által leadott havonkénti adatokból kerültek átlagolásra.

Ez egy folyamatosan változó adat a beíratott gyermekek számának, illetve a szülők jövedelmének változásai nagy mértékben befolyásolják.

Az adatokból viszont látható, a férőhelyhez viszonyított százalékos arányt tekintve több bölcsődében is 50-60% feletti a gondozási térítési díj alól mentesülők száma.

A személyi térítési díjak tábláinak elemzéséhez hozzá tartozik még, hogy számos esetben több jogcímen is igényelhetne egy család kedvezményt, előfordul ugyanis, hogy aki például rendszeres kedvezményben részesül, mellette három vagy több gyermekes kategória is illik

rá, illetve előfordult már olyan eset is, hogy valaki mindemellett még tartós beteg is volt. Ilyen esetekben a gyermeket csak egyik kategóriánál tüntetjük fel, mivel ezen szempontok bármelyike alapján mindenhogy teljesen ingyenes az ellátás igénybevétele. Látható, hogy 2019. évben is nagy számban fordul elő a teljesen ingyenes ellátottak száma, viszont ezen gyermekek után a fenntartónak kell vállalni a költségeket, mivel az étkezési és gondozási díjból származó bevétel nem tervezhető pontosan, így várhatóan az intézmények bevétel elmaradása.

Az intézményben működő szolgáltatások

A Csicsergő Bölcsődében 2017. októberétől **időszakos gyermekfelügyelet** működik. A szülő elfoglaltságának idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét a 8³⁰ – 12⁰⁰ óráig terjedő időszakra. Az időszakosan gondozott kisgyermeket a bölcsődei csoport üres férőhelyére tudjuk fogadni. Az időszakos gyermekfelügyeletet a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján biztosítjuk. A szolgáltatást csak egészséges gyermek veheti igénybe, a szülő a gyermek egészségügyi kiskönyvét bemutatja. Az időszakos gyermekfelügyeletet **térítési díj ellenében** lehet igénybe venni. A szolgáltatás költsége minden megkezdett óra után 400 Ft. Igény szerint étkezést is tudunk biztosítani, melynek díja 464 Ft/nap (amely 27 %-os áfát tartalmaz). A gyermekfelügyelet igénybevételét előzetes ismerkedés előzi meg, amely hozzásegíti a gyermeket, hogy az új környezetet könnyebben elfogadja. Az idei évben többen is érdeklődtek az időszakos gyermekfelügyelet iránt telefonon és személyesen is, de nem vették igénybe ezt a szolgáltatást.

Babamuzsika

A Babamuzsika szolgáltatás több bölcsődében is meghírdetésre kerül, az elmúlt évben a legnagyobb igény a Napraforgó Bölcsődében volt, de a Meseház és a Csodaország Bölcsődébe járó gyermekek szülei is igényelték a szolgáltatást. Általában az őszi és tavaszi hónapokban van lehetőség a szolgáltatás igénybevételére. Ezek a zenés programok nagyon jó hangulatban telnek, nagy mértékben segítik a ritmusérzék fejlődését, a zene iránti fogékonyságot, valamint az anyanyelv elsajátítását. A Napraforgó Bölcsődében heti rendszerességgel összesen 10 alkalommal vettek részt, összesen 12 család. A Szolgáltatás díja egységes minden bölcsődében bruttó 500,- Ft. A Csodaország Bölcsődében a felújítás miatt hely hiányában szünetelt a Babamuzsika szolgáltatás.

A Só-szobákat a gyermekek 2019-ben az őszi, téli hónapokban, az időjárás függvényében használhatták. preventív, egészségmegőrző jelleggel, ingyenes szolgáltatásként biztosítottuk. Csoportbeosztás szerint, saját kisgyermeknevelőjükkal a hidegebb napokon a légúti betegségek megelőzése céljából. Énekes, mondókás játékokat játszottak, beszélgettek és légzőgyakorlatokat végeztek. A szolgáltatás a bölcsődébe járó gyermekek számára díjmentes. A só-szobát január, február, március, október, november, december hónapokban használhatják a gyermekek.

A németes és angolos játékok október vége óta zajlottak a Napraforgó Bölcsődében a 2,5 – 3 éves gyermekek körében, előzetes szülői igények alapján. Az angolos játékok a 2017-es évtől indultak el újra a bölcsődében, megfelelő szakképzettségű szakember hiányában eddig nem volt lehetősége az intézménynek a foglalkozás újra kezdésére. A játékokat, pedagógus végzettségű kisgyermeknevelő vezeti, aki középfokú nyelvvizsgával is rendelkezik. A beszoktatás után, október közepe körül kezdődnek és május végéig tartanak a játékok. Ezalatt az idő alatt mindennapos rendszerességgel 5-10-15-20 percben - a gyermekek igényei szerint- játszottak dramatikus játékokat idegen nyelven, a németes foglalkozáson kesztyűbáb „Tedi bär”, az angolos játék keretében pedig utazó koffer segítségével. Az idegen nyelvű játék díja bruttó 600,- Ft, melyet havonta kell a szülőknek fizetnie. A németes csoportban 14 fő, kisgyermek játszott élménygazdag, sok mozgással, énekkel kombinált játékot német nyelven, az angolos játékokon pedig 14 fő kisgyermek vett részt.

Pöttöm torna

Gyógypedagógus vezetésével zajló játékos foglalkozás, melyre rendelkezésre áll tornaszoba is a gyermekek korosztályának megfelelő berendezéssel. A foglalkozásokra a Csodaország Bölcsődében, a Meseház Bölcsődében és a Százszorszép Bölcsődében került sor. Nagy érdeklődés volt a családok részéről a mozgásos, preventív jellegű tevékenység iránt. A szolgáltatás díja: bruttó 250,- Ft/alkalom.

Nyári testvértábor

A tábor rendkívül népszerű volt a szülők körében, így a Napraforgó Bölcsődében 30 gyermek vett részt a programokban gazdag héten, ebből 4 fő volt a bölcsődés gyermek testvére. A Bokréta Bölcsődében 20 fő volt a résztvevők száma. A nyári tábor programjai az alkotótevékenységek témájához kapcsolódtak. A tábor reggel 8 órától délután 4 óráig fogadta a gyermekeket. A táborban napi 4x-i étkezést biztosítottunk (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna), melyet a bölcsőde főzőkonyháján készítettek el. A délelőtti az előre megtervezett programok szerint és ütemben zajlottak.

A változatos mozgásos, alkotó tevékenységek kiválasztásánál a kisgyermeknevelők figyelembe vették a változatos korosztály igényeit, így ha szükséges volt csoportbontásban valósultak meg. A tábor programjai közül néhányat említve: óriásbuborék készítése, lufifestés, mesedélelőtt, bábkészítés, vízbombával célbadobás, papírcsónak úsztatás, akadálypálya építése, homokvárépítő verseny...stb. Utolsó nap a gyermekek csillámtettkóval, arcfestéssel és egy apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékkal távozhattak.

A szülők teljes mértékben elégedettek voltak a táborral. Visszajelzéseik szerint a gyermekek rengeteg élménnyel gazdagodtak, a szülőknek pedig nagy segítséget jelentett a bölcsődei lezárás hetei alatt elhelyezni a gyermekeiket. Ennek fényében jövőre is szeretnénk meghirdetni nyári testvértáborunkat.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetésről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozása során kérelemre ideiglenes jelleggel teljes körű ellátást kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. A Gyvt. 45. § (6) bekezdése értelmében a gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart, kivéve, ha az utógondozói ellátásban részesülő szülő a gyermekével együtt veszi igénybe az ellátást. Ebben az esetben a gyermek átmeneti gondozása legfeljebb a szülő utógondozói ellátásának fennállásáig tartható fenn az utógondozói ellátás helyszínén. A Gyvt. 48. §(1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a gyermekek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

Családok Átmeneti Otthona

A Családok Átmeneti Otthona az intézményen belül, mint önálló szakmai egység működik, önálló telephelyen, 40 férőhely kialakításával. A folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos intézményben az otthontalanná vált szülő kérelmére együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy – ha tanulói jogviszonyban, hallgatói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban áll – legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától. A nagykorú testvér tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyának fennállását félévente igazolni kell. Ha a tanulói jogviszonyban álló gyermek az átmeneti gondozás időtartama alatt tölti be a 18. életévét, kérelemre szükség esetén az átmeneti gondozás időtartama meghosszabbítható a tanítási év végéig. Az otthon befogadja a krízishelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyákat is, és a szülészetéről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét.

A családok átmeneti otthona szolgáltatásainak igénybevétele maximum 12 hónap, amely indokolt esetben 6 hónappal, illetve a tanév végéig meghosszabbítható.

Az otthonban folyó gondozás célja

- az ellátásra szoruló családok lakhatásának biztosítása,
- segítségnyújtás a család otthontalanságának megszüntetéséhez,
- segítség krízishelyzet kezeléséhez, a jövő tervezéséhez,
- a társadalomba történő visszailleszkedés elősegítése,
- az otthonban töltött idő alatt a gyermeki jogok minél teljesebb érvényesülése.

Az ellátásban részesülők 2019. évi indulószáma:	41 fő
Tárgyévben felvettek száma:	34 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	75 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	39 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	36 fő

2019-ben 23 kérelem érkezett az átmeneti otthonba, ebből 9 család (összesen: 30 fő, ebből 16 fő gyermek), valamint 2 várandós édesanya felvételére került sor. Egy újonnan felvett várandós anyánál és egy, már bentlakó családnál született gyermek, így összesen 34 fő/18 gyermek felvételére került sor.

A kérelmezők számában – az elmúlt évekhez képest – erős csökkenés volt tapasztalható. Az átmeneti otthonnak helyet adó épület és annak lakói, illetve a lakóközösségen belüli – általában médiavisszhangot is keltő – konfliktusok negatív megítélés alá helyezik az intézményt is.

A 2019-es évben az átmeneti otthonba két éven belül ismételtelen bekerülő család 1 volt.

Az otthonba érkező kérelmek esetében az elmúlt évek tapasztalataihoz hasonlóan körültekintően kellett vizsgálni, mely családok problémájára jelent valóban megoldást az átmeneti otthon által nyújtott szolgáltatás, illetve mennyi a realitása a családok majdani kiléptetésének.

A családok átmeneti otthonába a családok jellemzően jelentkezés alapján kerültek be, ez 6 családot/20 főt jelent, a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján 5 család/12 fő.

Az igénybe vevők közül az elmúlt évben 4 család albérletből költözött az otthonba, 3 család korábban együtt élt rokonaival az ő bérleményükben, szívességi lakáshasználó 4 pedig család volt

Az albérletből költöző családok felvételi kérelmének indokaként a magánszemélytől történő lakásbérlet költségei fedezésének nehézségét, valamint a lakások tulajdonosi használatának tervét jelölték meg. Az otthonban történő gondozást megelőzően rokonoknál élő családok a felvételi kérelmekben indokként a több generációs együttélésekből származó konfliktusokat és helyszűkét adták meg.

Krízishelyzetben 4 fő fogadására került sor, ők jellemzően 1-3 éjszakát töltöttek az otthonban.

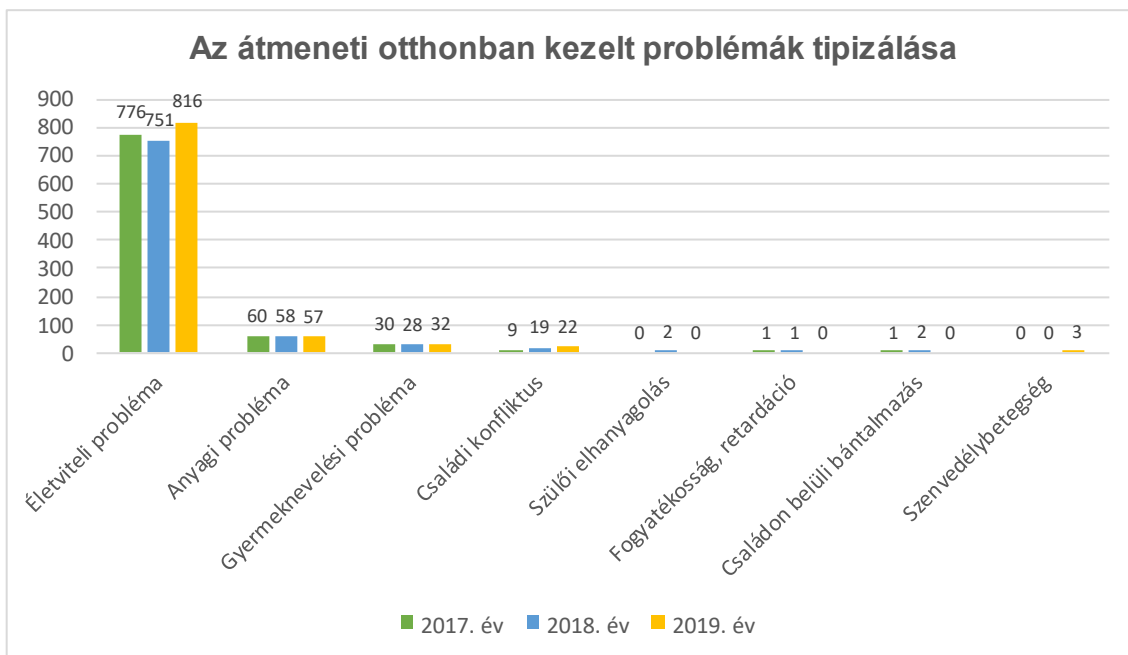
Az év során 10 család kiköltözésére került sor:

- 4 család krízislakást kapott,
- 4 család rokonokhoz költözött,
- 1 család családi házat vásárolt,
- 1 család albérletbe költözött.

Az év során évben 1 fő kérte ellátása megszüntetését 1 fő esetében pedig szenvedélybetegsége miatt az intézményből történő kizárásra került sor

A kiköltözők száma 2018-hoz képest csökkenést mutatott. A kiköltözött 10 családból 5, a maximálisan kihasználható másfél évig, illetve a tanév végéig élt az otthonban. A kiköltözött családok átlagban 12 hónapot töltöttek az átmeneti otthonban.

A kihasználtság 91,71 % volt, a havi kihasználtság széles skálán 77,5-108,38 % közötti mozgott.

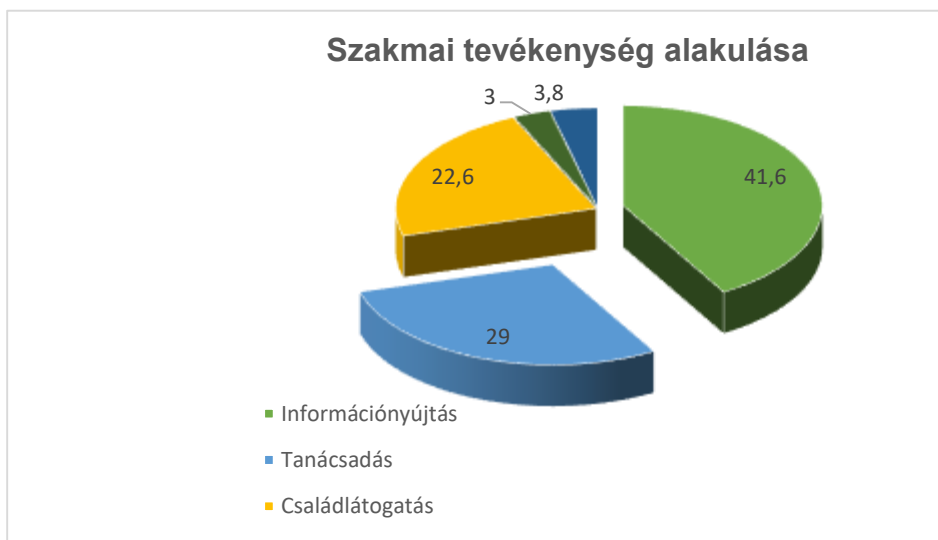

A probléma megfogalmazásánál közel azonos arányban és rangsorban találjuk meg a probléma típusait a szociális munkásnál és a kliensnél.

A klienseknél első helyen 818 esetben, 88 %-ban az életviteli probléma jelent meg, majd ezt követte jóval kisebb esetszámban az anyagi (55,6%) és a gyermeknevelési probléma (33,3 %), valamint a családi konfliktus (22,2%).

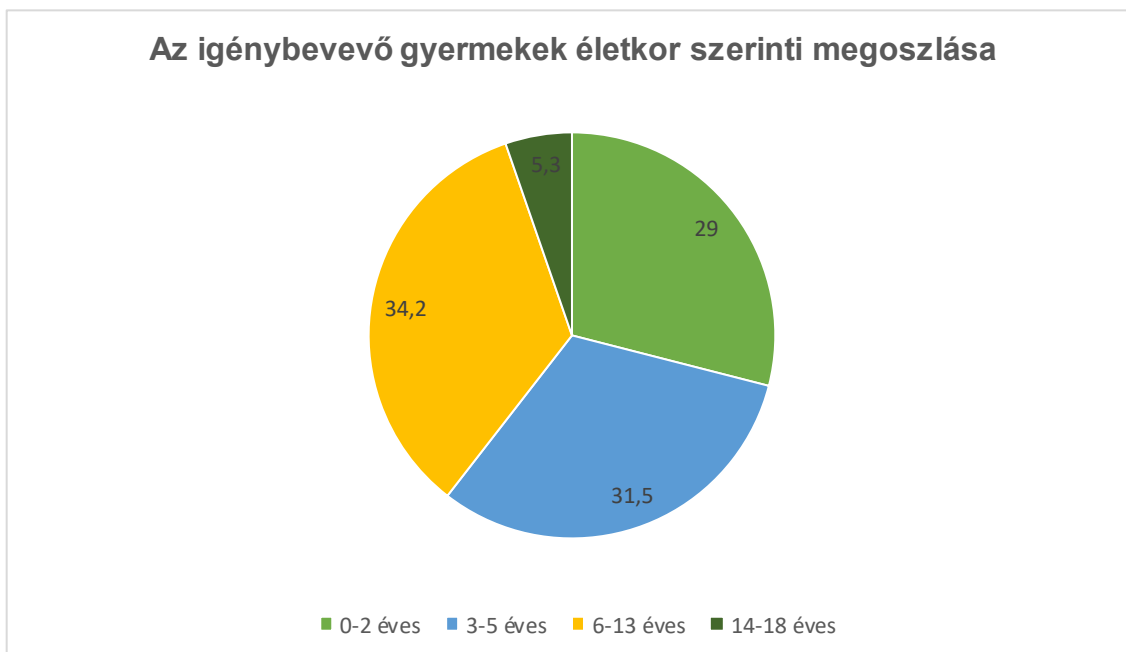
A szociális munkásoknál a probléma típusokat vizsgálva ugyanezt a tipizálás található hasonló arányszámban: életviteli 816 (87%), anyagi 57 (6%), gyermeknevelési 32 (3%), családi konfliktus 22 (2 %), szenvedélybetegségek 3.

A probléma kezelése így mind a kliens, mind a szociális munkás részéről azonos szintről indult, mely elősegítette a hatékony segítségnyújtást.

2019-ben az elmúlt évekhez hasonlóan legjellemzőbb szakmai tevékenység az információnyújtás 41,6 %-ban (687 esetben) volt. Ezt követte a tanácsadás 29 %-ban (479 esetben), a családlátogatás 22,6 %-ban (373 esetben) és a hivatalos ügyek intézésében való közreműködés 3% (34 esetben). Kisebb esetszámokban jelentkezett az esetszámok megbeszélése, a környezettanulmány készítése, a felvételi elbeszélgetés, illetve a gondozási-nevelési terv megbeszélése.

Az otthonban ellátott gyermekek nemek szerinti megoszlása tekintetében bekerüléskor minimális eltérés volt a fiúk és a lányok között: a fiúk száma 18 fő, míg a lányoké 20 fő.

Az ellátott gyermekek életkor szerint megoszlása: az elmúlt évekhez képest kisebb arányban a 0-2 évesek éltek az otthonban, ez 29 %-ot azaz, 11 főt jelentett. A 3-5 évesek száma 12 fő volt, ez 31,5%-ot jelentett, a 6-13 éves korosztályt 13 fő (34,2%), a 14-18 év közötti korosztály 2 fő képviselte.

A szakmai munkavégzésben továbbra is kiemelt feladatként szerepelt az ellátásban részesülők körében annak elfogadtatása, hogy az igénybe vett szolgáltatás ellenértékét a meghatározott időben megtérítsék. Felismerjük, hogy kiadásaink tervezésénél prioritást kell élveznie a lakhatásért fizetendő személyi térítési díj kiegyenlítésének. A következetes munka eredményeképpen - az elmúlt évekhez hasonlóan – jó volt a lakók fizetési morálja.

Az átmeneti otthonban a családgondozás során a munkatársak intenzív szociális munkát folytattak a hatékony együttműködés és a problémák megoldása érdekében. A család- és gyermekjóléti szolgálattal, illetve a család- és gyermekjóléti központtal közösen elkészített egyéni gondozási tervek során a lakókkal közösen kerültek megfogalmazásra az átmeneti gondozás igénybevételéhez vezető okok, a megoldáshoz vezető utak, illetve a célok eléréshez szükséges feladatok, tennivalók, valamint az intézmény által biztosított segítségnyújtás formái.

A munkatársak aktív segítséget nyújtottak a szülőknek a gyermekekkel kapcsolatos napi gondozási, nevelési teendőik ellátásában.

A munkaviszonnyal nem rendelkező új lakóknál az elmúlt évben is kiemelt helyen szerepelt a munkaerőpiacon való elhelyezkedés. Az átmeneti otthon munkatársai önéletrajz elkészítésével és telefonálási lehetőségek biztosításával segítették a lakókat. 2019-ben az átmeneti gondozás ideje alatt 6 főnek sikerült munkaviszonyt létesítenie, illetve magasabb jövedelmet biztosító munkahelyet találnia.

Az átmeneti otthonban minden családdal előtakarékosági megállapodás került megkötésre, figyelembe véve a lakók tényleges bevételeit, a család terhelhetőségét. A lakók által vállalt előtakarékosági összegek 5 - 40 ezer forint között voltak. A havi rendszerességgel befizetett összeg szolgálja azt a célt, hogy az otthon elhagyásakor a család rendelkezzen megtakarítással. A személyi térítési díjak fizetéséhez hasonlóan, az előtakarékosági összeg befizetései is rendszeresen történtek.

Az otthonban élő várandós édesanyák és a gyermekek egészséges fejlődése, táplálkozása érdekében a területileg illetékes védőnő heti rendszerességgel kereste fel az intézményt.

1 családnál volt biztosított a különélő gyermekeikkel való rendszeres kapcsolattartást. Az előző évekhez hasonlóan nehézséget okozott az ellátottak átmeneti gondozását követő lakhatásának megoldása. A város lakásrendeletében meghatározásra került a felújított, komfortos, vagy összkomfortos lakásra pályázók, valamint a vele együtt költöző személyek egy főre jutó havi jövedelme.

Az átmeneti otthonban elhelyezett gyermeküket egyedül nevelő anyák, illetve a kétszülős gyermeket/gyermeket nevelő családoknál az anyák általában inaktívák (GYES). Az aktív korú szülők alacsony iskolai végzettségük miatt többnyire csak egyszerűsített foglalkoztatással, esetleg minimálbért, vagy azt csak néhány ezer forinttal meghaladó munkabért képesek realizálni. Emiatt az egy főre jutó jövedelem nem éri el az önkormányzat rendeletében előírt mértéket.

A bérlakások másik típusa, a felújításra szoruló bérlemények pedig a magas felújítási költségek miatt kiesnek a lakhatás lehetséges megoldási módjai közül.

Az Átmeneti Szállás, illetve krízishelyzetre való hivatkozással történő bérlakás igénylés lehetősége az elmúlt évben több esetben megoldást jelentett az intézményből költöző lakóknak.

Amennyiben a családnak nincsenek támaszt nyújtó rokoni kapcsolatai, az albérletbe költözés jelenthetne megoldást. Az utóbbi évekhez hasonlóan kevés albérleti lehetőség volt Szombathelyen. Emellett a sajtóban és az internetes felületeken meghirdetett kiadó ingatlanok jelentős részénél a tulajdonos magas albérleti díjat (70 – 90 ezer Ft/hó felett) és két, esetenként háromhavi kauciót kér, ami szinte lehetetlenné teszi a lakások bérbevételét a kliensek számára. A következő akadályt általában a gyermek/gyermek jelentik. A lakást bérbe adók azon túl, hogy egy gyermekes család esetleg jobban lelakja az ingatlant, még attól is tartanak, hogy ha a későbbiekben a család anyagi krízisbe kerül, nem tudják kiegyenlíteni a lakhatás költségeit, nehéz őket az ingatlan elhagyására kényszeríteni. A lakásukat kiadni szándékozók részéről sajnos még számolni kell az előítéletességgel is, akár a lakók származása, a gyermekek száma, vagy akár jelenlegi lakhelyükkel (átmeneti otthon) kapcsolatban.

Az otthonban megrendezésre kerülő ünnepek: húsvét, anyák napja, gyermeknap, mikulás és karácsony. Az ünnepekről közösségformáló, hagyományápoló, értékközvetítő céllal emlékeztünk meg.

Helyettes szülői szolgáltatás

2019-ben szolgáltatást igénybe vevő nem volt.

Az év folyamán a férőhelyek és a helyettes szülők száma nem változott, 9 engedélyezett férőhellyel, valamint 6 fő helyettes szülővel rendelkezett az intézmény.

Együttműködés az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával

SZMJV Önkormányzata 2015. július 1. napjától 2020. június 30. napjáig szóló együttműködési megállapodást kötött az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával, az Alapítvány által működtetett Kőszegi gyermekfaluban és a Sési Lakásotthonban gondozott szombathelyi gyermekek ellátására vonatkozóan. Az Önkormányzat a szerződés keretében meghatározott számú bérlakásokat biztosít az otthonteremtési támogatásban részesülő nagykorú fiatalok elhelyezésére, a nagykorú utógondozottak külső férőhelyen történő ellátásához, továbbá nevelőszülő és gyermekek ellátása céljából. Továbbá az Önkormányzat 3 millió Ft összegű támogatást biztosít a fejlesztőpedagógiai szolgáltatás továbbfejlesztéséhez.

IV.

JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK

A gyermekek egészséges testi, lelki, értelmi fejlődését illetően kiemelt jelentőségű az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak tevékenysége, akik 2019. évre vonatkozóan is

elkészítették és eljuttatták a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálathoz tájékoztatójukat.

A tájékoztatók alapján az alábbiakban összegezhetők a szombathelyi lakóhelyű kiskorúakkal kapcsolatos adatok, információk, illetve a jelzőrendszer 2019. évi működése.

a) Az állandó szombathelyi lakcímmel rendelkező kiskorúak jellemzői

Szombathely városban a 2019. január 1-ei állapot szerint **14.714 fő** (az összlakosság 18,7%-a) 0-18 éves kiskorú élt. Létszámukat, valamint az összlakosságon belüli arányukat illetően a korábbi évhez képest minimális növekedés figyelhető meg.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata az elmúlt év során különböző **támogatásokkal, kedvezményekkel, juttatásokkal** próbált javítani a rászoruló gyermekek, családok helyzetén.

A család- és gyermekjóléti szolgálatoknál 2019-ben 1291 ügyfél fordult meg, ebből 485 fő új igénybe vevőként jelentkezett. A kliensforgalom a 2019. évben 10.091 volt.

A család- és gyermekjóléti központ 2019-ben 118 esetben tett javaslatot hatósági intézkedésre, a feladatellátás 524 gyermekre - 321 családra terjedt ki.

Az észlelő- és jelzőrendszer tevékenysége

A jelzőrendszeri tagok az elmúlt év során is számos nehézséggel, problémával, megoldandó feladattal találkoztak. A legjellemzőbb problémának az anyagi (lakhatási, megélhetési), az életviteli, a gyermeknevelési, a családi-kapcsolati, a magatartási, a lelki-mentális, a beilleszkedési probléma, az igazolatlan mulasztás, valamint a kortárs csoport negatív hatása bizonyult.

A jelzőrendszeri tagok a tavalyi évben több esetben is tettek jelzést valamely intézmény, hatóság felé, de legnagyobb arányban a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ irányába történt megkeresés.

A család- és gyermekjóléti szolgálathoz a 0-17 éves gyermekekkel, fiatalkorúakkal kapcsolatosan a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől érkezett. Emellett nagyobb számban érkezett jelzés a rendőrségtől, a járási hivatalok gyámhivatalaitól, a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól és az egészségügyi szolgáltatóktól.

A nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan küldött jelzések több mint felét a közüzemi szolgáltatók tették ki. Emellett nagyobb számban érkezett jelzés az önkormányzattól, jegyzőtől, a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól, az állampolgároktól, valamint az egészségügyi szolgáltatóktól.

A problémák kezelése megköveteli, hogy az észlelő- és jelzőrendszer tagjai közötti **együttműködés** a lehető leghatékonyabb legyen. Elmondható, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálattal/központtal való 2019. évi együttműködését – a korábbi évekhez hasonlóan – a jelzőrendszeri tagok többsége pozitívan értékelte. Az együttműködés megfelelőnek, gördülékenynek, hatékonynak bizonyult, rendszeres kapcsolattartás, kölcsönös segítségnyújtás, segítőkészség, a jelzésekre történő gyors reagálás jellemezte.

Néhányan megfogalmazták azonban, hogy tájékoztatást szeretnének kapni a család- és gyermekjóléti szolgálattal/központtal kapcsolatban álló gyermekről. Több jelzőrendszeri tagtól igényként merült fel a család- és gyermekjóléti szolgálat/ központ munkatársainak elérhetőségéről való tájékoztatás nyújtás.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében a jelzőrendszeri tagok főbb javaslatai a következők voltak:

- A családok anyagi helyzetének javítása. Több felajánlás, támogatás a rászoruló családok számára. A szülők tájékoztatása az igénybe vehető támogatásokról. Információs füzet szerkesztése az igényelhető önkormányzati támogatásokról.

- Anyagi és természetbeni juttatások körének bővítése, adományok gyűjtése, karitatív és civil szervezetek bevonása a családokkal végzett munkába, segítő szervezetek összefogásának erősítése.
- Lakhatási körülmények javítása. Önkormányzati bérlakások számának növelése, bérlakáshoz jutás segítése.
- Anyaotthonok számának növelése. A családok átmeneti otthona férőhelyei számának bővítése, nevelőszülői hálózat bővítése. Több, a családjából kikerült gyermek kerüljön nevelőszülőhöz elhelyezésre.
- Problémák esetén korai felismerés, szülővel történő konzultáció, gyors információcsere az érintett intézménnyel, jelzőrendszeri taggal.
- A szülői szerepre történő felkészítés, életvezetési, háztartásgazdálkodási tanácsadás az általános- és középiskolákban.
- A szülők felelősségtudatának kialakítása és fejlesztése gyermeknevelést segítő programokon keresztül.
- Adott esetben szigorúbb felelősségre vonás egy-egy súlyos probléma kapcsán, főleg ha a gyermekek védelembe vétele már évek óta folyamatos, és nem történik javulás, nem valósul meg a szülők együttműködése a hivatalos szervekkel.
- A gyermeki jogok, érdekek nagyobb érvényesülés azon válások esetén, ahol a szülők a gyermeket eszközként használják a konfliktusaikban, a másik fél ellenében.
- Az oktatási rendszer fejlesztése. Az oktatási rendszerben dolgozó munkatársak felkészítése, az egyre több magatartásproblémás gyermekre. Hiányoznak az alternatív módszerek.
- A járóbeteg ellátás és a szakellátás területén a gyermek pszichiátriai ellátás bővítésére lenne szükség helyi szinten.
- A gyermekpszichiátriai gondozás fejlesztése, a pszichológusok, iskolapszichológusok számának emelése szükséges.
- Szükség lenne több ingyenes sportolási lehetőségre, ifjúsági közösségi terekre.
- Több fejlesztőpedagógus alkalmazása.
- Felzárkóztatás, kompetenciafejlesztés tanulócsoportokban.
- „Gyermekevédelmi felelősök” munkaközösségének létrehozása. A gyermek- és ifjúságvédelmi munkakör visszaállítása az iskolákban, hivatalos formában.
- A segítő szakemberek jelenléte a gyermek és ifjúsági rendezvényeken, program szinten történő bekapcsolódás, szakmailag jól bevált módszerek átadása, megosztása.

Végezetül a **hatékonyabb együttműködése érdekében** tett legfőbb javaslataik:

- A család- és gyermekjóléti szolgálat/központ részéről tájékoztatás a gyermekkel kapcsolatos problémáról, annak hátteréről, a megtett intézkedésekről, illetve a helyzetükben bekövetkezett változásokról.
- Gyakori esetkonzultáció, esetmegbeszélés, intenzív kapcsolattartás, egyeztetés a gondozott családok vonatkozásában.
- Közös képzéseken történő részvétel, amely segíti a személyes megismerést, a jobb együttműködést.
- A szakemberek érzékenyítése a szociális és gyermekvédelmi problémák iránt a felismerés elősegítésének érdekében.
- Kompetenciák, jogkörök tisztázása.

V.

BŰNMEGELŐZÉS SZOMBATHELY VÁROSÁBAN

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata 2006. évben fogadta el a bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióját, melyet folyamatosan aktualizál.

A koncepció célja

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, a megvalósítandó célok, illetve prioritások kijelölése, a

végrehajtás meghatározása, továbbá korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keret biztosítása, az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelőzése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében tevékenykedők közötti párbeszéd megteremtése.

Alapelvek

Az emberi méltóság és az alapvető emberi jogok tiszteletben tartása. A bűnmegelőzés szabályozott keretek között zajló, felelősséggel járó olyan tevékenység, amelynek érvényesítése során tiszteletben kell tartani az emberi jogokat, követni kell az alkotmányos jogállam elveit.

Arányosság elvének érvényesítése. A beavatkozás módjának megválasztásakor figyelemmel kell lenni az arányosság elvére, törekedni kell az egyéni autonómia és a közösségi kontroll egyensúlyára.

Kirekesztés elkerülése. A társadalmi bűnmegelőzés rendszere a társadalmi igazságosság elvén alapul, törekedni kell a társadalmi kirekesztés, az előítéletesség elkerülésére és a biztonsághoz fűződő érdekek érvényesítésére.

Megbélyezés elkerülése. Tiszta felelősségi viszonyok és világos, jól körülhatárolt szerepek rögzítésével el kell érni a bűnözés és áldozattá válás csökkentését, bűnmegelőzés címen kényszerítő vagy megbélyegző eredményező módon nem szabad beavatkozni.

Az elsődleges prevenció munkát a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Osztályának Bűnmegelőzési Alosztálya az alap- és középfokú intézményekben tanulók, illetve a pedagógusok irányába fejti ki. Mind az ifjúsággal hivatásszerűen foglalkozók, mind a civil szféra egyéb területein dolgozók körében rendszeresen tartanak felvilágosító előadásokat az erőszak áldozatainak felismerhetőségéről, a fiatalok ilyen esetben tanúsított magatartásáról, illetve az áldozattá válás megelőzéséről.

Az iskolai bűnmegelőzési tanácsadói hálózat a 2013/2014-es tanévben kezdte meg működését. A Szombathelyi Rendőrkapitányság állományából három fő vett részt a programban. A bűnmegelőzési tanácsadók elsősorban bűnmegelőzési, ifjúságvédelmi feladatokat láttak el Szombathely hét középiskolájában, illetve a hozzájuk kapcsolódó kollégiumokban. Alapvetően heti rendszerességgel, az együttműködési megállapodásban rögzített időtartamban fogadóórákat tartottak az érintett oktatási intézményekben, biztosítva ezáltal a rendőri jelenlétet az iskolákban. Ezen felül a 15-18 éves korosztályt veszélyeztető jogellenes cselekményekkel kapcsolatban prevenció előadásokat tartottak a felmerülő igények alapján.

A Rendőrség 2014 szeptemberében a kiskorúak kábítószer-fogyasztásának csökkentése érdekében új programot indított, melynek célja, hogy minden tizenkettő és tizennyolc év közötti gyermeket nevelő szülő lehetőséget kapjon arra, hogy - évente legalább egy alkalommal - közvetlen, személyes és interaktív tájékoztatásban részesüljön a kábítószer - fogyasztás büntetőjogi következményeiről. A kezdeményezés a szülők - megelőzésben betöltött - szerepét hangsúlyozza. A programban résztvevő rendőr az alap- és középfokú oktatási intézményekben - tanévenként legalább egy alkalommal - összevont szülői értekezletet tart a kábítószer bűnözéssel kapcsolatos kockázatokról; kéthetente egy alkalommal - mindig azonos időpontban - egy órás időtartamban telefonos ügyeletet tart azon szülők részére, akik problémájukat telefonon szeretnék megbeszélni. A programban résztvevő rendőrök elérhetőségei megtalálhatóak az érintett iskolákban kihelyezett tájékoztatókon. A program a tavalyi évben is végrehajtásra került.

A gyermek- és fiatalkorúak áldozattá válásának megelőzése érdekében az elmúlt évben - a gyermek- és ifjúságvédelmi programok folytatásán túlmenően - a következő prevenció tevékenységek kerültek végrehajtásra:

- Együttműködtek Szombathely Megyei Jogú Város Kábítószer Egyeztető Fórumával, amelynek ülésein a Bűnmegelőzési Alosztály, valamint a Szombathelyi

Rendőrkapitányság delegált munkatársai részt vettek.

A KEF támogatásával - 2018. év december hónapban - „SZERTELEN SZOMBATHELY” címmel drogprevenációs pályázatot írtak ki a „Leszerellek” és az ELLEN-SZER programokban, valamint az iskolai bűnmegelőzési tanácsadói hálózatban résztvevő intézmények diákjai részére. A pályaművek a tavalyi év március hónapjában a drogprevenációval kapcsolatban három kategóriában - fotó, fotómontázs; a fiatalok drogokhoz való viszonyát bemutató esszé; tetszőleges technikával készített rajz - kerültek benyújtásra. A felhívásra harminchat pályamű érkezett. Kategóriánként az első három helyezett díjazásban részesült, a díjazott pályaművek az év során preventív céllal kiállításra, felhasználásra kerültek. A fentiek végrehajtásában a Bűnmegelőzési Alosztály munkatársain túl a Szombathelyi Rendőrkapitányság iskolai bűnmegelőzési tanácsadói is aktívan részt vettek. A tanácsadók drogprevenációs tevékenységét a KEF kettő darab, drogok hatásait érzékeltető szemüveggel támogatta.

- A bűnmegelőzési feladatoknak megfelelően az általános-, és középiskolai ifjúságvédelmi felelősökkel, pedagógusokkal a konzultáció rendszeres volt, ezáltal azonnal értesültek a diákokkal szemben elkövetett jogsértő cselekményekről; az iskolában a tantestület részére a tanévben meghatározott továbbképzési rendszernek megfelelően rendszeresen tartottak tájékoztató, felvilágosító előadásokat.
- Részt vettek a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett szakmai team-megbeszéléseken.
- Az ORFK Bűnmegelőzési Osztályával közös szervezésben Kőszegen - a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Intézmény színháztermében - bemutatásra került a „*Kiállók érted*” színdarab, valamint a hozzá kapcsolódó program, amelyen a Vas megyei gyermekvédelmi intézmények, gyermekotthonok lakói és nevelői, nevelőszülők, valamint további meghívott vendégek vettek részt.
- Részt vettek a Területi Kisebbségi Kapcsolattartási Munkacsoport által évente megrendezésre kerülő roma „Ki, mit tud?” megrendezésében, ahol a roma származású fiatalok vers és próza, ének - zene, valamint tánc kategóriákban mérhették össze tudásukat, mutathatták meg tehetségüket. Részt vettek továbbá - a roma származású és hátrányos helyzetű fiatalok részére - a „PoliSZtár” elnevezésű fellépési lehetőség szervezésében. A műsor bemutatására a szombathelyi adventi vásár színpadán került sor.
- Családi napokon, kitelepülések során, gyermektáborokban, rendezvényeken széles körben terjesztették a bűnmegelőzési témákban készített kiadványaikat.
- Elektronikus hírlevélén keresztül tájékoztatták a lakosságot - valamennyi korosztályt, köztük a fiatalokat is érintően - az aktuális bűnmegelőzési tanácsokról, programokról.
- Végrehajtották a Rendőrség „Házhoz megyünk!” elnevezésű bűnmegelőzési programjának megyei feladatait. A program keretén belül iskolai előadásokat és lakossági tájékoztatókat tartottak, továbbá információs pontot működtettek, ahol az állampolgárok részére hasznos információkat nyújtottak, tájékoztató kiadványokat adtak át, illetve ingyenes BikeSafe kerékpár-regisztrációt végeztek. Szombathelyen az elmúlt évben három esetben került sor a „Házhoz megyünk!” program, illetve több alkalommal önálló BikeSafe regisztráció végrehajtására.
- A „Bűnmegelőzési Strandparti” elnevezésű programot az elmúlt évben is folytatták, amelynek keretében egész napos interaktív játékot, bűnmegelőzési tanácsadást biztosítottak a családok részére. A szombathelyi Tófürdőn a program keretében BikeSafe kerékpár-regisztrációt is szerveztek.
- Bemutatták a Mobil Bűnmegelőzési Centrumot a „Házhoz megyünk!”, az „Időskorúak védelmében”, a „Bűnmegelőzési Strandparti”, a „Police Coffee”, valamint a „Biztonságos adventet kívánunk!” programok keretében, a BikeSafe regisztrációk során, valamint a Savaria Történelmi Karneválon.

- Intenzív bűnmegelőzési tevékenységet folytattak a halottak napjához és az adventi időszakhoz kapcsolódóan. A „*Biztonságos adventet kívánunk!*” programjuk keretében a karácsonyi vásárokon és a bevásárlóközpontokban kitelepülést, vagyonvédelmi tájékoztatást hajtottak végre, valamint sajtótájékoztatón keretében hívták fel a figyelmet az adventi időszak bűnmegelőzési tanácsaira. A karácsonyi vásár helyszínén közösségi szolgálatos diákok bevonásával bűnmegelőzési tanácsokat tartalmazó szórólapot terjesztettek a vásárolók körében.
- A Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya egész évben nagy hangsúlyt fektetett a megye közlekedésbiztonságára és a közlekedési balesetek megelőzésére. Az óvodások, általános- és középiskolások részére szervezett rendezvényeken közlekedésbiztonsági oktatásokat és versenyeket tartottak.

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat éves gyermekvédelmi szakmai tanácskozására az éves tájékoztató a Szombathelyi Rendőrkapitányság részéről az alábbi:

Gyermekkorúak bűnelkövetésével kapcsolatos tapasztalatok:

A gyermekkorú bűnelkövetők legtöbb esetben kisebb rongálásokat, lopásokat és garázdaságokat követtek el.

A fiatalkorúak bűnelkövetésével kapcsolatos tapasztalatok:

A fiatalkorú személyek által elkövetett legjellemzőbb bűncselekmények a lopás, rongálás, garázdaság, valamint a visszaélés kábítószerrel és új pszichoaktív anyaggal bűncselekmény.

A bűnelkövetések háttérben meghúzódó okok:

A fiatalkorú és gyermekkorú elkövetőknél – különösen a csonka családban nevelkedő gyermekeknél – jellemző az alacsony iskolázottságú, alkoholizáló életmódot folytató szülői háttér, ahol a szülők nem fordítanak megfelelő figyelmet a nevelésre.

A kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos adatok, tapasztalatok:

A kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények közül családon belüli erőszak, bántalmazás 38 esetben, kiskorú veszélyeztetése 7 esetben történt.

(2018-ban 2 esetben indult büntetőeljárás családon belüli erőszak, bántalmazás ügyében, illetve 22 esetben kiskorú veszélyeztetése ügyében.)

A Szombathelyi Rendőrkapitányság a rendelkezésre álló adatok alapján a 2019. évben 7 gyermekkel kapcsolatosan 7 alkalommal élt jelzéssel a család- és gyermekjóléti szolgálat felé. A 2018. évhez képest harmadannyi gyermekkel kapcsolatosan és feleannyi esetben érkezett jelzés, mint 2019-ben. 2018-hoz képest a jelzések oka is változást mutat: míg 2018-ban jellemzően kiskorú veszélyeztetése miatt történt jelzés, addig 2019-ben bántalmazás ügyében jelzett a Szombathelyi Rendőrkapitányság.

A Szombathelyi Rendőrkapitányság munkatársai 2019-ben – 1 alkalommal – részt vettek a család- és gyermekjóléti szolgálat által szervezett szakmaközi megbeszélésen. Az éves szakmai tanácskozáson, észlelő- és jelzőrendszeri esetmegbeszélésen, esetkonzultáción 2019-ben nem vettek részt.

Bűnmegelőzésben, prevenciók munkában szerzett tapasztalataik:

A rendőrkapitányság munkatársainak tapasztalatai a 2018. évhez hasonlóan pozitívak, a bűnmegelőzési és prevenciók munka minőségét 2019. évre vonatkozóan is jónak ítélték meg. A család- és gyermekjóléti szolgálattal/ központtal történő együttműködéssel kapcsolatos tapasztalataik szintén pozitívak, az együttműködést megfelelőnek találják.

A hatékonyabb együttműködés, a gyermekek helyzetének javítása érdekében nem éltek javaslattal.

A fentiekén túlmenően az Önkormányzat égisze alatt végzi tevékenységét az ifjúságvédelem és a drogrevenüciós tevékenység multidiszciplináris szemléletével működő, különböző ágazatokra támaszkodó, koordináló funkciót betöltő Szombathelyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum. A KEF integrálja azokat a partnereket, amelyek - szervezeti működésük, tevékenységük révén, valamint szakmai profiljuk alapján - helyi szinten részt vesznek az egészséges életmód promoválásában, az egészség megőrzésében és fejlesztésében. A KEF működését, a Nemzeti Drogellenes Stratégia alapján végzi. A KEF egy helyi szintű szakmai munkacsoport, kompetenciája, illetékességi területe Szombathely Megyei Jogú Város közigazgatási területe. Összehangolja a városban folyó drogrevenüciós programokat, a drogrevenüciós problémával foglalkozó intézmények munkáját. A KEF vezetését egy elnök (döntéshozó politikus), egy társelnök (szakember) valamint egy titkár (kapcsolattartó funkció az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságával) látja el. A KEF működése pillérekre épül. A kereslet- és a kínálatcsökkentő pillérek mellett a leghangsúlyosabb a megelőző tevékenységet kifejtő partnereket tömörítő prevenüciós pillér. A prevenüciós tevékenység vonatkozásában paradigmaváltás történt. Általános, javallott és célzott beavatkozásoknak köszönhetően strukturáltabban, testre szabottabban követhetők nyomon a célcsoportok aktuális és folyamatosan módosuló igényei.

Szombathely Megyei Jogú Város Kábítószerügyi Egyeztető Fórumának tagjai: a Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályának Egészségfejlesztési és Igazgatási Osztálya, a Vas Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztályának Igazságügyi Osztálya, a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatala Hatósági Főosztályának Népegészségügyi Osztálya, a Markusovszky Egyetemi Oktatókórház Drogambulanciája, az Országos Mentőszolgálat Nyugat-dunántúli Regionális Mentőszervezetének Szombathelyi Mentőállomása, a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, az AGORA - Szombathelyi Kulturális Központ, a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság, a Szombathelyi Rendőrkapitányság, a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezetének Védőnői Szolgálat, a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet, a Klebelsberg Központ Szombathelyi Tankerületi Központja, a Vas Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház, a Vas Megyei Főügyészség, a Vas Megyei Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, a Szombathelyi Új Nemzedék Közösségi Tér, a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat, a Human Harmónia Alapítvány, a Tíz Lépcső Alapítvány, a Vasi Ifjúságért Egyesület (valamint mindazon szervezetek, amelyek Szombathely közigazgatási területén működnek és tevékenységük révén kereslet- és kínálatcsökkentő, valamint prevenüciós tevékenységet látnak el).

Szombathely Megyei Jogú Város 2005. óta rendelkezik drogrevenüciós stratégiával. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósága pályázatokon keresztül, Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata pedig költségvetési rendeletében biztosít forrásokat a KEF működéséhez, kábítószer ellenes stratégiai feladatokra, helyi akciók és programok megvalósítására.

A multidiszciplináris munkának köszönhetően folytatódott 2019-ben is a szakmai párbeszéd a különböző területek képviselői között (közigazgatás, egészségügy, oktatás, bűnmegelőzés, elterelés). A programok szakmai színvonala folyamatosan emelkedik. A munkacsoport fő célja a kábítószer probléma reális érzékeltetése, a probléma társadalmiasítása annál is inkább, mert ezt a területet magas látencia jellemzi.

A tények, statisztikák mögötti összefüggések, magyarázatok szakmai szempontból hiteles értelmezése és elemzése mellett a KEF pályázatok benyújtásához is ad szakmai támogatást. Biztosítja, hogy a szervezetek által megvalósuló programok konvergáljanak a helyi stratégiával. Mindezekén felül Szombathely Megyei Jogú Város Kábítószerügyi

Egyeztető Fóruma aktívan részt vesz a Kábítószerügyi Fórumok országos helyzetének felfrissítésében is.

A drog scenario területén dolgozó szervezetek együttműködésének köszönhetően számos komplex program valósult meg.

VI.

AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Szombathelyen a www.birosag.hu adatai alapján közel 700 bejegyzett civil szervezet működik, amelynek 70 %-a egyesületi, fennmaradó része alapítványi formában működik.

Az Önkormányzat már 2013. évben célul tűzte ki, hogy a hatókörében működő közel 700 civil szervezettel partnerséget alakítson ki. Ennek érdekében a Közgyűlés 25/2013. (I.31.) Kgy számú határozatával elfogadta Szombathely Megyei Jogú Város Civil Konceptióját, amely a 2013-2016. év közötti időszakra célokat határozott meg az Önkormányzat számára. A Civil Konceptióban megfogalmazott célok sikeresen megvalósultak. Felmerült az igény, az elért eredmények bemutatásra, és újabb célok megfogalmazására.

Ezért az Önkormányzat 2017. decemberében tárgyalta az új 2018-2022. közötti időszakra vonatkozó Civil Konceptióját, amelyet 337/2017 (XII.14.) Kgy. sz. határozatával fogadott el. A Civil Konceptió részletesen bemutatja az Önkormányzat és a civil szervezetek között megvalósuló együttműködéseket, mint a például a civil szervezetek számára létrehozott pályázati felületet az Önkormányzati Támogatások Rendszerét, az Önkormányzat és a civil szervezetek között létrejött konzultatív szervezetet a Civil Fórumot, és az egyéb együttműködéseket, az Év Civil Szervezete-díjat, a civil aloldalt, a partnerségi egyeztetés menetét, és újabb megvalósításra váró célokat fogalmaz meg a 2018-2022. közötti időszakra.

A **Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejjóléti Szolgálat** vonatkozásában a civil szervezetekkel való együttműködés nagyon konkrét, és általában természetbeni adományok nyújtása során valósult meg (Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Karitasz, Vöröskereszt, Élelmiszerbank).

A **Szombathelyi Gyermekvédő Liga** tevékenységével az Önkormányzat családtámogató rendszeréhez kapcsolódik. Nyaranta a hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok részére egy hetes önismereti és kommunikációs, illetve kortárssegítő tábort szervez. A rászoruló családok és gyermekek részére élelmiszer-, játék-, és ruhaadományokat gyűjt, Mikulás-napi ajándékosztást végez.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat** immár 20 éve együttműködési megállapodás keretében tevékenykedik a szociális, az egészségügy és az ifjúságvédelem területén. Folyamatos segítséget nyújtanak a szociálisan rászorulóknak /ruha-, élelmiszer-, háztartási gép-, tüzelő-, bútorosztás/.